

TORSDAG 2 JUNI. NR 22/2016

Kan forskaren tro?

Sidan 2

Sjukdom startskott för skivprojekt

Sidan 6

Kom ikapp dig själv under semestern

Sidan 7

Stiftets nya beslutsfattare samlades till avspark i Borgå

Ett av det nya stiftsfullmäktiges första beslut var att uppmana församlingarna att prioritera den modernare formen av Fader vår. **Sidan 4**

Att "bli som folk" kräver vägledning

Sidan 8

Fira examen behöver inte vara omständligt

Sidan 7

Naturens katedral förvandlar besökaren

Sidan 20

LEDARE JOHAN SANDBERG

Turkiet gör som Erdoğan vill

KP DEN TURKISKA presidenten Recep Tayyip Erdoğans krav på EU skor-rar illa med hans handlingar på hemmaplan. Men Erdoğan sitter med trumf på hand medan EU har fått Svarte Petter.

Tidigare har Turkiet närmat sig EU, som krävt reformer av landet som ett villkor för visumfri-heten. I och med flyktingströmmen har konstel-lationerna vänt. Nu riskerar alla EU:s höga ideal hamna på soptippen i flyktingkrisens kölvatten.

BLAND DE KRAV som EU ställt men Turkiet ännu in-te uppfyllt finns bland annat oberoende domsto-lar och pressfrihet. Erdoğan har låtit fängsla jour-nalister som förolämpat honom. Den pågående grundlagsreformen kommer dessutom att mins-ka parlamentarismen till förmån för ett renodlat presidentsystem.

Erdoğan strävar efter att förvandla Turkiet från den sekulära stat som landsfadern Mustafa Ke-mal Atatürk lade grunden för 1923 till en islamsk stat med sharialagar.

ERDOĞAN ÄR inte nådig mot den som ställer sig upp mot honom. Det fick premiärminister Ahmet Davutoğlu erfara då han inte föll in i rollen som Erdoğans lydige undersåte. Då han motsatte sig att presidenten skulle få mera makt blev Davutoğlu ersatt av Erdoğantrogne Binali Yıldırım som pre-miärminister. Erdoğans budskap till Yıldırım är klart: gör som jag säger eller gå samma öde till mötes. Och Yıldırım gör som presidenten säger. Han har redan sagt att hans viktigaste uppgift är att se till att Erdoğan får mera makt.

Senaste vecka godkände parlamentet ändring-ar i grundlagen, ändringar som upphäver parla-mentsledamöternas immunitet. Det betyder att parlamentsledamöterna i det kurdiska opposi-tionspartiet HDP riskerar åtal med stöd av lan-dets terroristlagar.

I KLÄM sitter som vanligt de kristna och de andra icke-muslimska minoriteterna i landet. Erdoğan har slagit in på en konfron-tationskurs mot dem. I mars lade hans administration be-slag på sex kristna kyrkor i Diyarbakir i sydöstra Turki-et. I maj tvingades den eku-meniska patriarken Bartho-lomaios I att ställa in sitt pla-nerade besök i Özlüç där han skulle återinviga en kyrka som renoverats. Erdoğans skyddssling, provinsguvernören Münir Karaloglu, förbjöd strax därefter att kyrkan öppnas på nytt.

De kristna hade stora förhoppningar på Davutoğlu. Förutom att han förhandlat om vi-sumfriheten med EU har han också förhandlat med det ekumeniska patriarkatet av Konstanti-nopel om hur fördrivna kristna skulle kunna åter-vända till Turkiet. Men med den frågan är knap-past längre aktuell.

ÄVEN OM Turkiet genomfört reformerna som EU krävt – reformer som Yıldırım påstår att verkställts – tar landet ständigt nya steg bakåt på andra om-råden. Frågan är om man kan lita på Erdoğan. Han spelar nu ett högt spel med flyktingarna som in-sats. Utan dem hade Turkiet aldrig fått visumfrihet.

”Erdoğan spelar nu ett högt spel med flyktingarna som insats.”

PROFILEN: RUTH ILLMAN

”En analys behöver inte söndra, snarare är den något som berikar och fördjupar en upplevelse.”

Alla har svåra kort på hand

Ruth Illman växte upp i en teologfamilj med högt bildningsideal. Hon blev doktor som 27-åring och har i rask takt byggt vidare på sitt akademiska kunnande. Men hennes liv har också präglats av föräldrarnas sjukdom.

TEXT OCH FOTO: LIISA MENDELIN

Ruth Illman bor i ett gammalt trähus i Österås i Åbo. Det är ett Villa villekul-la-hus med konstanta renoveringspro-jekt på gång och en lummig gård full av äppelträd. Strax efter flytten för nio år sedan kändes gården som ”600 kva-dratmeter av krav”.

– Jag har alltid bott i höghus. Hade jag vetat hur mycket jobb det kommer med ett eget hus är jag inte så säker på att vi hade flyttat hit, säger Ruth Illman.

Här bor hon –och trivs – med man och tre döttrar. Fast allra mest är det hon och dottrarna som är hemma. Maken **Mats Lillhannus** jobbar i Köpenhamn och är ibland borta i långa perioder.

– Men han brukar laga mat åt oss och frysa in, så slipper vi göra det när han är borta. Och så hjälper han barnen med flöjt- och klarinettläxorna via webb-kameran.

Vetgirig religionsvetare

Ruth Illman började studera religions-vetenskap direkt efter studenten. Vid Åbo Akademi blev hon ”ännu en Ill-man”, eftersom både hennes mamma **Siv Illman** och pappa **Karl-Johan Ill-man** jobbade som teologer.

– Snart hittade jag ändå min egen plats. Det uppstod en del praktiska pro-blem eftersom jag inte kunde exami-neras av mina föräldrar, men nybliv-na assistenten **Jan Svanberg** arbetade extra och löste problemen.

Ruth Illman visste tidigt att det var forskare hon ville bli. Och det blev hon, i snabb takt. Plötsligt var det dags för henne att disputera för doktorsgraden, som den yngsta disputanten dittills vid Humanistiska fakulteten.

– Jag var 27 år, höggravid och lite överraskad över att det gått så snabbt. Efter doktorsgraden jobbade hon li-ka mycket till och blev docent 2006.

Det senaste tillskottet i den akademis-ka meritlådan kom i fjol när hon också tog en magistersexamen i teologi.

Varför ville du läsa teologi?

– Jag är vetgirig och vill konstant lära mig mer. Religionsvetenskapen i dag är väldigt tematisk och man fokuserar på ett visst ämne, till exempel religions-dialog, i stället för att bli proffs på en enda religion. Jag har ett stort intresse för judendomen och ville läsa judais-tik, vilket jag kunde göra inom teologin.

Som bäst forskar Ruth Illman i pro-gressiva och högt utbildade judar i Lon-don. Av någon anledning har de bör-jat intressera sig för mystik i judisk till-bedjan, så som ordlösa sånger, så kall-lade niggunim.

– Det är själva sjungandet som är bönen. Orden har reducerats till non-sens och man sjunger lai-lai eller ja-ba-bam. Det intressanta är att utforska varför dessa människor med sin höga bildningsnivå dras till mystiken, vid si-dan av teoretiska resonemang.

Sexton år av sjukdom

När Ruth Illman var 19 år drabbades hennes pappa av cancer. Sjukdomen blev en följeslagare i hennes liv i sexton år, då även hennes mamma drabbades. Pappan dog 2002 och mamman 2011.

Under deras sjukdomstid jobbade Ruth Illman väldigt effektivt med sin forskning.

Hur klarade du av det?

– Å ena sidan fanns det ju inget al-ternativ. Alla får i något skede tampas med att ens föräldrar går bort. De här korten delas nog ut åt alla. Å andra si-dan var det ju inte jag eller barnen som insjuknade.

Arbetet underlättades av att forskar-jobbet utöver ett arbete också är en livs-stil för henne.

– Att inte jobba är som att sluta leva. Hela min identitet är ju att jag forskar i religionsvetenskap. Jag tror på riktigt att det bidrar till en bättre värld. Bör-dan var inte heller enbart min att bä-ra, jag har tre syskon och vi har alltid stått varandra nära. Alla människors liv präglas av saker som är tunga och svå-ra och det här var min sak.

De sexton åren kom inte utan in-sikter.

– Livet varar inte för alltid. Det gäller att förvalta sitt pund och göra det man tror man är ämnad att göra.

Trots att föräldrarnas sjukdom var tä-rande, så finns det andra områden där Ruth Illman känner att hon är väldigt lyckligt lottad.

– Andra får kämpa med sådant som kommit lätt för mig, så som forsknings-finansiering, att någon backar upp och stöder en. Jag har fått växa upp med bildning och sett det som en självklar-het att jag får vara i det akademiska rummet och att jag där ska tas på allvar.

Du har studerat religioner i tjugo år. Hur ser din egen tro ut?

– Min dotter frågade om jag alls är kris-ten, när jag hela tiden ”sysslar med så många andra religioner”. Mitt svar är ja. Jag hör till kyrkan, och har formats av de ritualer och berättelser som hör till den. Jag går i kyrkan, men inte var-je söndag.

För henne är det väldigt klart att re-ligionerna som de utformats i världen är skapade av människor.

– Ingen av oss har varit uppe i him-len och tagit reda på hur det ligger till. Om jag hade fötts någon annanstans hade jag fått en helt annan religions-tillhörighet.

Hon ser sig ändå inte som relativist.

– Men jag ställer mig väldigt ödmjuk inför våra möjligheter att tvärsäkert hävda något alls.

Kan du ha en religiös upplevelse utan att analysera sönder den?

– Helt säkert kan jag ha en religiös upplevelse, men jag skulle nog inte tug-ga sönder den utan snarare reflektera över den. En analys behöver inte sönd-ra, snarare är den något som berikar och fördjupar en upplevelse.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Nina Österholm tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi Liisa Mendelin tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson tfn 040 831 6788 Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A,	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Parabild: Christa Mickelsson Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressre-gister när du gör en flyttanmä-lan. I annat fall, vänligen kon-takta **din församling**.
Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: pre-numeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan ex-tra kostnad. För familje- och radan-nonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	Robin Norrbäck, tfn 044 027 0293, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonssdeadline torsda-gar klockan 12 veckan före utgivning.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Annonsförsäljning: förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi	

RUTH ILLMANS specialområde är religionsdialog. – Kärnfrågan är hur vi ska kunna förstå varandra och leva tillsammans på den här planeten.

RUTH ILLMAN

39 ÅR, DOCENT I RELIGIONSVETENSKAP OCH MAGISTER I TEOLOGI. FÖRESTÅNDARE FÖR DONERSKA INSTITUTET.

UTSÅGS NYLIGEN TILL ÅRETS DOCENT AV DOCENTFÖRENINGEN VID UNIVERSITETEN I ÅBO.

GIFT MED MUSIKERN MATS LILLHANNUS. MAMMA TILL MIRJAM 11, ESTER 9 OCH NOOMI 3.

HAR TÄVLINGSSIMMAT OCH NJUTER FORTFARANDE AV ATT VARA I VATTNET.

Sprinklers provkördes i Borgå

SPRINKLERSYSTEM. Borgå kyrkliga samfällighet har provkört domkyrkans och lilla kyrkans sprinklerutrustning. Sprinklersystemet finns inte inne i kyrkobyggnaderna utan på yttertak. När sprinkleranläggningen kopplas på sprids vatten över kyrktaken.

– Släckningssystemet är delvis förnyat och provkörningen utförs därför tidiga-

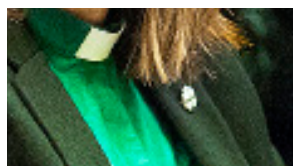
re än normalt, säger projekchef **Jarkko Koskinen** till tidningen Östnyland. Både lagen och försäkringsbolagen kräver att sprinklersystemen provkörs.

Borgå domkyrka brann i slutet av maj för tio år sedan. I dag är kyrkan betydligt mer välskyddad än före branden: det finns sprinklers både på ut- och insidan.

Nu ska diakoner vigas på samma sätt

DIAKONER. Biskopsmötet gav förra veckan en rekommendation för vigung av diakoner eftersom det finns ett behov av att klargöra och förenhetliga praxisen i olika stift.

Biskoparna beslöt att en person som avlagt en av Kyrkostyrelsen godkänd examen kan vigas till diakon genom att personligen ansöka om det hos biskopen.

Stiftet ansvarar för den ordinationsutbildning som ges inför vigationen.

I första hand viger man till diakontjänst i kyrkan. Det går också att viga en per-

son som är kallad att sköta diakonala uppgifter i en församling, kristen organisation, stat, kommun, stiftelse, privat organisation eller annat samfund som har en koppling till kyrkan.

Den som vigts till diakon har rätt att använda en grön ämbetsskjorta och i gudstjänsten en stola som går diagonalt från vänster axel. Vigning sker i dag i de fles-

ta stift men i varierande utsträckning och det har därför funnits ett behov av enhetlig praxis.

Kyrkomötet lät i november 2015 ett lagförslag om ett nytt diakoniämbete förfalla. Det finns inga bestämmelser i kyrkoordningen eller kyrkolagen om vigung av diakoner. Däremot finns formulär för vigung av diakoner i kyrkohandboken.

DET FÖRSTA stiftsfullmäktigemötet hölls vid domkapitlet i Borgå. Senare hålls sammanträdena på olika platser i Svenskfinland.

”Någon gång kommer gränsen

HERRENS BÖN. Nya stiftsfullmäktige uppmanar församlingarna att reflektera över hur de använder Herrens bön och gärna prioritera den ekumeniska formen av bönen.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

– Det är väldigt roligt att en fråga som börjat som en motion på Ungdomens Kyrkodagar nu behandlas här, sa domkapitlets notarie **Clas Abrahamsson** när stiftsfullmäktige förra veckan samlades i ett syrendoftande men regnsjukt Borgå.

Det här är det första medborgarinitiativet i Borgå stift. Det har sitt ursprung i ett beslut av Ungdomens kyrkodagar (UK) där de unga uppmanar kyrkan att prioritera den mer moderna formen av Herrens bön.

De tio personer som skri-

vit initiativet föreslog att stiftsfullmäktige för ärendet vidare till Kyrkomötet för att få till stånd en förändring i kyrkohandboken.

Men ur domkapitlets beredning framgår att ”det är orealistiskt att tro att kyrkostyrelsen, som bereder ärendet för kyrkomötet, sätter igång en så stor och kostsam apparat för en fråga som lätt kan lösas på lokalplanet genom en enkel överenskommelse”.

– Därför föreslår vi att ett protokollutdrag med denna paragraf sänds till stiftets

församlingar med en uppmaning att de stiftar bekantskap med UK:s protokoll och reflekterar över sin användning av Herrens bön och prioriterar den ekumeniska formen av bönen, sa **Abrahamsson**.

Ordvalet ”prioritera” väckte diskussion runt det stora bordet i domkapitlets mötessal.

– Om domkapitlet, med ansvar för vår lära, uppmanar oss att prioritera den ekumeniska formen handlar det om att kraftigt styra, sa **Monika Heikel-Nyberg**.

Hans Snellman föreslog en annan ordalydelse som betonar att församlingarna, om de så önskar, kan använda den ekumeniska formen av

”Det är kyrkans framtid som talar.”
Jeanette Lagerroos

Herrens bön. Snellmans förslag förlorade med rösterna fyra mot sexton mot **Janette Lagerroos** förslag att hålla kvar ordvalet prioritera men lägga till ett ”gärna” framför. Hennes formulering föregås av en uppmaning till församlingarna att reflektera över hur de använder Herrens bön.

Vid omröstningen mellan Lagerroos och domkapitlets förslag vann Lagerroos förslag med klar majoritet.

– Även om jag själv helst väljer den gamla formen av Herrens bön anser jag att vi alla kan behöva en spark i baken för att börja använda den mer moderna. Vi bör ställa oss bakom UK och stöda dem, det är kyrkans framtid som talar, sa **Lagerroos**.

Hon lyfte också fram att det är viktigt att stiftsfullmäktige stöder biskopen som redan tidigare uttalat sitt stöd för den ekumenis-

ka formen av Herrens bön.

– Vi gör klokt i att använda de gamla formuleringarna vid till exempel jordfästningar och på åldringshem. Men nu, inför reformationens märkesår, kunde det vara läge att förnya oss. När den nya bibelöversättningen kom hörde jag till dem som valde att fortsätta med den gamla versionen av bönen. Men vi måste inse att någon gång kommer gränsen emot,

sa biskop **Björn Vikström**.

Men biskopen påminde om att införandet av den modernare formen måste ske med eftertänksamhet.

– Prioriteras den nya formen i gudstjänsten, måste det till exempel också vara den som lärs ut i skriftskolan.

Den ekumeniska formen

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

BESLUT

• **Stiftsfullmäktige sänder** protokollsutdrag från denna paragraf till stiftets församlingar och uppmanar dem att stifta bekantskap med UK:s protokoll, och reflektera över församlingens användning av Herrens bön och gärna prioritera den ekumeniska formen av bönen.

• **Stiftsfullmäktige lät** två andra initiativ förfalla. Det ena var Kyrkslätts svenska församlings initiativ om att i fortsättningen kunna justera direktionernas och församlingsrådets protokoll elektroniskt per e-post. Det andra var Sibbo svenska församlings initiativ att ändra på kyrkans valordning.

PERSONVAL STIFTSFULLMÄKTIGE

Juslin-Sandin håller klubban

Stiftsfullmäktige leds under de kommande fyra åren av projektkoordinator **Heidi Juslin-Sandin** från Esbo. Till vice ordförande valdes **Fred Wilén**, t.f. kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

– Jag får börja med att

HEIDI JUSLIN-SANDIN.

FOTO: CHRISTA MICKELSSON

tacka för förtroendet. Ordförandes roll är att möjliggöra ett så bra möte som möjligt. Mitt mål är att vi ska föra diskussionen så att vi alltid kan respektera varandra, trots att vi har olika åsikter om saker och ting, sa Juslin-Sandin.

Hon är ny i stiftsfullmäktige och säger att hon till en början kommer att

lyssna och lära.

– Jag har inte kommit hit för att föra någon agenda i blindo, det brukar inte sluta bra.

I tider då det talas mycket om att kyrkan borde dra ner på sin administration väcks frågan om stiftsfullmäktige är ett nödvändigt organ.

– Vad får strukturerna

kosta? Till sist handlar det ändå om pengar. Kyrkan måste rätta munnen efter matsäcken. Förr oss i stiftsfullmäktige gäller det att vara så öppna och genomskinliga i vår förvaltning som möjligt. Vi måste också kunna se till helheter, till hela kyrkan. Men att det finns ett svenskt stift är oerhört vik-

tigt ur många synvinklar.

Stiftsfullmäktige valde också **Gun-Maj Näse** till lekman medlem i domkapitlet med **Anders Wikström** som första suppleant och **Gunnel M Helander** som andra. Lekmannamedlemmen har rösträtt vid domkapitlets sammanträden.

■ CHRISTA MICKELSSON

Lutherska frikyrkor höll Europakonferens

KONFERENS. De små europeiska konfessionella lutherska kyrkorna samlades senaste veckoslut i Korsholm till sin första konferens i Finland.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

En av värdarna för konferensen var S:t Johannes församling i Vasa och Pedersöre.

I den europeiska Konfessionella evangelisk-lutherska konferensen (KELK) deltog femtio personer som representerade kyrkor från Ryssland, Ukraina, Albanien, Tjecken, Finland, Sverige, Norge, Tyskland och Portugal.

KELK består av 24 lutherska frikyrkor från olika håll i världen som är grupperade kring den amerikanska Wisconsinssynoden. S:t Johannes skiljer sig från både den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och Lutherstiftelsen. Till skillnad från Lutherstiftelsen har man frivilligt avstått från folkkyrkan.

– KELK är en sammanslutning av kyrkor som har kommit fram till att vi är överens om det som står i Bibeln och att vi delar samma tro, lära och bekännel-

ØYVIND EDVARSEN och Ola Österbacka är pastorer i den lutherska frikyrkoförsamlingen S:t Johannes som har verksamhet i Vasa och Pedersöre. I Vasa möts församlingen för tillfället i en tidigare frimurarloge.

LUTHERSKA SAMMANSLUTNINGAR:

- 1. Lutherska världsförbundet LWF:** Hit hör folkkyrkorna.
 - 2. ICL:** Hit hör en del tidigare medlemskyrkor i LWF och lutherska frikyrkor. Till intressesfären hör bland andra Lutherstiftelsen i Finland och Missouri-synoden i USA.
 - 3. KELK:** Detta är den minsta sammanslutningen. De har till skillnad från de övriga två uttalad full läro- och kyrkogemenskap bland sin medlemmar. De är lutherska frikyrkor och Wisconsinssynoden i USA. S:t Johannes är associerad medlem.
- Källa: Øyvind Edvardsen

se, säger **Øyvind Edvardsen**. Om man med ordet konservativ menar bibeltrogen är vi mera konservativa än kyrkorna i de övriga grupperingarna.

Edvardsen är sekreterare för KELK:s presidium och pastor för S:t Johannes i Jakobstadsneiden. S:t Johannes håller gudstjänster i Lepplax och i Vasa. I Vasa är **Ola Österbacka** pastor.

KELK som organisation är marginell. Den tyska medlemskyrkan är störst i Europa med 1 500 medlemmar och i de övriga länderna rör det sig om hundratalet medlemmar. Wisconsinssynoden har 400 000 medlemmar men är trots det marginell i sitt sammanhang. Församlingen S:t Johannes har 17 medlemmar och lika många till som deltar i gudstjänsterna.

– Till S:t Johannes kom-

mer i stor utsträckning människor som ser att här predikas Guds ord och som är besvikna på folkkyrkan, säger Österbacka.

Även om både Lutherstiftelsen och S:t Johannes är emot kvinnliga präster är ämbetsfrågan en av de punkter som skiljer dem åt.

– I Lutherstiftelsen kräver man i praktiken att en biskop viger prästerna. Det gör inte vi. Österbacka är ordinerad till pastor av två församlingsmedlemmar.

Verksamheten skiljer sig inte mycket från folkkyrkans. Man firar gudstjänster, nattvard, dop och vigslar. Men nattvardsbordet är öppet bara för medlemmarna.

– Vi anser att nattvardsgemenskapen hör ihop med den pastoralasjälvärden och församlingen, säger Österbacka. Därför ordnar vi skilda nattvardsgudstjänster.

Motorcyklar fräser från kyrka till kyrka

VÄGKYRKOR. I sommar håller sammanlagt 265 evangelisk-lutherska och ortodoxa kyrkor sina dörrar öppna i egenskap av vägkyrkor. Nytt för i år är en smidigare karttjänst.

TEXT: KYRKLIG TIDNINGSTJÄNST / KP

Församlingarna erbjuder alternativa rastplatser för resenärerna genom att hålla kyrkornas dörrar öppna under hela turistsäsongen. Det är populärt att besöka statliga kyrkor och vackra kyrkomiljöer runt om i Finland.

Från juni till slutet av augusti kan man hålla ”himlemelsk paus” i vägkyrkorna. Rekommendationen är att vägkyrkorna håller öppet 10.6–20.8 men öppettiderna varierar från kyrka till kyrka.

KYRKAN I Renko är en av 265 vägkyrkor. FOTO: MATTI KARPPINEN

Ny karta leder fram

Alla vägkyrkor finns listade på vägkyrkornas webbtjänst tiekirkot.fi där man kan få mera detaljerade uppgifter om vägkyrkorna. I år finns där även en ny googlebaserad karta med ruttsökning.

Liksom tidigare finns det fortfarande trafikskyltar längs vägarna som hjälper trafikanterna att hitta till en närliggande vägkyrka.

Motorcykelhappenings Sommarens vägkyrkosä-

song drar i år igång med öppna motorcykelrundor. I samarbete med Gospel Riders och andra motorcykelklubbar körs två för alla öppna motorcykelrundor i vägkyrkoanda. Dessutom ordnas ett Biker's Church-evenemang på Laukontori i Tammerfors den 5 juni.

Den första vägkyrkorundan kördes i huvudstadsregionen redan i går onsdag. Man samlades vid Alphöjens kyrka och ruten gick via Borgå domkyrka, Sibbo gamla kyrka och S:t Lars

kyrka i Vanda tillbaka till Helsingfors och Berghälls kyrka.

Ruten i Tammerfors körs söndagen den 19 juni. Då samlas man vid Alexander-skyrkan i Tammerfors och kör via Kangasala, Pälkäne och Luopiois kyrkor till Orivesi.

Föreviga bästa kaffet

I år ordnas också en fototävling där besökarna uppmanas att föreviga sin bästa vägkyrkoupplevelse med en bild på sociala medier. Var det kaffet, andakten, kompisen, den vackra miljön – eller något annat som var det bästa med vägkyrkan du besökte? För att delta i tävlingen räcker det med att före 20.8 tagga sin bild på sociala medier med hashtaggen #tiekirkot. Då kan man vinna såväl en slant som en Ipad mini.

Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket,
din är makten och äran,
i evighet.
Amen.

Den äldre formen

Fader vår som är i himmelen.
Helgat varje ditt namn.
Tillkomme ditt rike.
Ske din vilja, såsom i himmelen så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro,
och inled oss icke i frestelse utan fräls oss ifrån ondo.
Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet.
Amen.

HURRAROP ESBO

”Jess, lyssna på de unga! Det tar sin tid att vänja sig med den moderna varianten, men man gör det nog. Vi i Esbo har haft den länge redan.”

Ungdomsarbetsledaren Camilla Dannholm kommenterar på Facebook stiftsfullmäktiges uppmaning till församlingarna att reflektera över hur de ber Herrens bön.

BIBELN REKORD

Bibeln sprids som aldrig förr

34 miljoner hela biblar såldes eller delades ut år 2015, visar färsk statistik. Ökningen är särskilt stor i Mellan-östern och i de länder som drabbats av krig, våld och flyktingströmmar. I Syrien, Irak, Libanon, Jordanien och Turkiet ökade försäljningen och gratisutdelningen av biblar med totalt 88 procent jämfört med året innan, rapporterar tidningen Dagen.

Ökningen har varit en trend en längre tid. Bibeln har i dag översatts till 563 språk, vilket innebär att 5,1 miljarder människor har tillgång till den på sitt modersmål.

NEDLÄGGNINGSHOT KOMMUNITET

Iona-kommunitet hotas

Den kristna komuniteten Iona på Hebriderna i Skottland hotas av akut penningbrist. Nu behövs 1,5 miljoner pund (nästan 2 miljoner euro) för att rusta upp de gamla klosterbyggnaderna på ön, skriver The Guardian. Bland annat behövs nya elektriska system, nya vatten- och avloppssystem och värmeanläggningar.

”Om byggnaderna inte rustas upp nu kommer de inte att kunna användas om sju år, vilket riskerar hela komunitetens existens”, heter det i en rapport från komuniteten till den skotska kyrkans kyrkomöte.

Tar en minut i sänder

MUSIK. Det finns inget utrymme för ytligt prat eller klyschor. Det har Börje Säs inte längre tid för.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag försöker vara så ärlig som möjligt, säger **Börje Säs**.

Något av den ärligheten har han komprimerat i en cd, *Innan*, som kom ut i april. Skivans budskap koncentreras i öppningsspåret, i **Bengt Ahlfors'** *Har du visor min vän*.

– Den sången behöver inte förklaras, den säger vad jag vill säga. Jag vill sjunga sångerna nu och leva nu. Det borde alla människor göra, oavsett om de har cancer eller inte.

För fem år sedan diagnostiserades han med cancer i njurarna. För två år sedan fann läkarna metastaser i lungan.

– Nu lever jag en minut i sänder. Det senaste halvåret har jag mått bra, jag har en ny medicin som ger färre biverkningar. Metastaserna är små så de påverkar inte mitt fysiska leverne. Det är biverkningarna som gjort att jag ibland mått dåligt.

Börje Säs jobbar nu tre dagar i veckan som familjeterapeut inom Vasa stads familjerådgivning.

– Jag vet ännu inte om den nya medicinen verkar. Den förra medicinen bet inte så bra.

Även om utgången är oviss har han inte förlorat hoppet.

– Det hoppet handlar inte så mycket om hur det ska gå för mig eller när jag dör. Hoppet finns i första hand i relationen mellan människor. Och i den finns en annan relation som är större. Den kan man kalla relationen till Gud.

På skivans pärm har **Malin Bernas** tecknat en repstege som leder upp till en trädkoja. Den gjorde hon med tanke på sången *Du går så skyggt*, men Börje Säs associerar också bilden med sången *Tillåtelsens kapell*.

– Senare insåg jag att det fanns en likadan ek på min hemgård. I ekens klyka satt jag då jag var i sexårsåldern. Den eken står ännu kvar. Om man vill kan man se repstegen som en himlastege men själv ser jag att tryggheten finns i kojan.

Känner du dig trygg just nu?

– Det kommer och går. Det är ingen rolig situation jag är i. Jag visar det inte så mycket utåt men hemma kan det komma skov när jag mår sämre. Att säga att jag känner mig trygg är att ta i. Men även om oron för hur det ska gå har vuxit så känner jag mig trots allt mera trygg nu än vad jag gjorde för ett halvår sedan. Den nya medicinen påverkar mitt humör mindre och jag känner mig mera stabil.

Har du evighetshopp?

– Evighetshoppet är inget enkelt uttryck. Jag tror inte att jag har det i traditionell mening. Då jag inte tror på helvetet blir också dess motpol lite annorlunda. Ingen vet något om himlen. Jag kan säga att jag tror på himlen i någon

SKIVAN "INNAN" kom till efter en cancerdiagnos.

"Jag kan säga att jag tror på himlen i någon form, men i tron ingår också tvivlet. De två sakerna hör ihop."

SKIVPROJEKTET HAR hjälpt Börje Säs att bearbeta sin sjukdom.

form, men i tron ingår också tvivlet. De två sakerna hör ihop.

Sjukdomen har också påverkat hans gudsrelation. Exakt hur kan han inte riktigt beskriva.

– Existentiella frågor har alltid intresserat mig och det intresset har inte minskat med sjukdomen.

Musik för min situation

Börje Säs är yngst i syskonskaran på fem och den enda av bröderna som inte är teolog. Han har sjungit visor, i kör och spelat gitarr i över fyrtio år.

– Jag har länge haft en dröm om att få spela in de låtar jag sjungit mycket. Sjukdomen fick mig att förverkliga drömmen. När jag insjuknade talade jag med min vän **Martin Holm** som är en duktig musiker och har en hemmastudio. För ett år sedan bestämde vi oss för att ta tag i saken. Först hade jag tänkt göra en inspelning bara för släkt och vänner men den blev så pass bra att jag valde att ge ut den som skiva.

Holm spelar alla andra instrument förutom gitarr på skivan. Hans femåriga dotter **Tilda** medverkar också med sång.

Skivprojektet har gett Börje Säs styrka.

– Jag upplever att många saker har gått bättre än vad jag förväntat mig. Till exempel blev standarden på skivan mycket bättre än jag någonsin kunnat tro och det är Martins förtjänst.

De flesta visorna på skivan har Börje Säs sjungit under många år. Men under den senaste tiden har några nya låtar adderats till hans repertoar. De handlar framför allt om sorg och saknad.

– Texterna har alltid varit viktiga. Men i och med sjukdomen har texterna fått en djupare betydelse för mig.

Låten *Innanför* är en av de nya sångerna. Den finns även i Svenska kyrkans palmbok.

– Den är en lite ovanlig psalm för den sjungs både till dop och begravningar.

Du går så skyggt av **Åke Grandell** har också kommit till honom under den senaste tiden. *Nu kommer kvällen* lyssnade Börje Säs på medan han väntade på operation i Jyväskylä för ett drygt år sedan, liksom *Jag ligger på en äng*.

De flesta sångerna är covers men Säs har också tonsatt **Ylva Eggehorns** dikt

Han rör vid dig. Sånggruppen **Lilla glädjen**, där Börje Säs sjöng med, spelade in den sången år 1980. Då gav de ut den på c-kassett. Numera är det är Spotify som gäller. Men där finns skivan inte ännu.

– I dag är det svårt att sälja cd-skivor. Men jag räknar med att min målgrupp är lite äldre och vana att lyssna på skivor. Därför ville jag också skapa en helhet genom att satsa på skivkonvolutet.

Malin Bernas som gjort illustrationerna har utgått från fingeravtryck av Börje Säs och hans hustru samt fotavtryck av deras ettåriga sonson.

– Idén kommer från sången *Skall vi göra en mänska i kväll* och raderna "En mänska är alla människor lik. Men ändå, min vän, är en mänska unik i sin blick och sitt fingeravtryck".

Sedan skivan kom ut har Börje Säs gett två konserter och han är beredd på flera.

– Våldigt många har sagt att de fått ut mycket av skivan och att texterna tar upp sådant de funderat på. Jag hoppas att andra i min situation kan få glädje av den.

Vegetarisk paj gör det enkelt att festa

ÄTA TILLSAMMANS.

Paj är en av mina favoriträtter eftersom det är gott, går att baka i stora mängder och kan varieras i det oändliga. I dag kör vi en vegetarisk variant.

TEXT: **BIANCA HOLMBERG**
FOTO: **ERIKA LINDSTRÖM**

När det gäller vegetarisk mat kan man säga att min familj är uppdelad i två halv- or: de som äter och de som helst inte äter. Ganska ofta är det alltså onödigt att jag erbjuder mig att laga mat när hela familjen är samlad (i och för sig en skön ursäkt att slippa stå i köket – jag agerar mycket hellre bagare än kock). Men i mamma har jag för det mesta en trogen vän, för hon brukar

gärna äta även vegetarisk mat och ganska ofta tycka att det är gott. Så hon hade inget emot att äta av min feta-broccolipaj som jag bjöd på när jag firade min examensfest en solig majdag. När jag ska ha fest bjuder jag nästan alltid på paj. Dels för att jag själv älskar paj, dels för att det är så lätt att laga olika sorter och stora mängder. Det går också bra att frysa in pajerna på förhand och tina upp dem lagom tills gästerna kommer. Det är inte heller så kinkigt med tiden och temperaturen om man bjuder på paj. Inga kastruller som kokar över, ingen mat som bränns vid i stekpannan, ingen sås som kallnar.

Genom åren har jag hunnit hitta några favoritrecept på paj och ett av dem är det här. Pajen är lätt att baka och den salta fetaosten och den milda broccolin passar väldigt bra ihop.

PAJ MED BROCCOLI OCH FETAOST

PAJBOTTEN

- 1,5 dl havregryn
- 1,5 dl vetemjöl
- 100 g smör
- ett par msk vatten

• Blanda havregryn och vetemjöl. Arbeta in smöret i blandningen. Tillsätt vattnet. Tryck ut pajdegen i en form, ca 24 cm i diameter. Förgrädda i 225° i ca 10 minuter.

FYLLNING

- Ett broccolihuvud eller lite mindre
- 100–150 g fetaost
- 3 ägg
- 3 dl mjölk
- 1–2 dl riven ost
- salt
- svartpeppar

• Skär broccolihuvudet i mindre bitar och koka dem i några minuter. Lägg broccolin i det förgräddade pajskalet och smula över fetaosten. Vispa ihop ägg, mjölk, ost, salt och peppar. Häll äggstanningen över fyllningen och grädda pajen i 175° i ca 35 minuter eller tills pajen börjar bli brun på ytan.

PAJ ÄR utmärkt festmat. Den här Broccolipajen avnjöts på en examensfest som firades med picknick på gräsmattan.

VÅGA FRÅGA

Hur överleva semestern?

MARIA SUNDGREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Jag är en typisk semesterstressare som mår bäst i vardagliga rutiner och flippar ur när det blir ledigt. Har du några tips på hur man ska tänka inför sommaren för att känna sig ens lite utvilad efter semesterperioden?

VI HAR SEMESTER främst för att vi ska vila upp oss från vårt arbete. Då kan vi göra saker som ger oss energi, något som vi annars inte hinner eller kan göra. Det är ändå inte meningen att vi ska hinna göra världen färdig under våra fyra semesterveckor.

Tillsammans med dem som vi bor med behöver vi sätta oss ner och vädra våra förväntningar inför semestern.

En bra kompromiss är att var och en får komma med åtminstone ett förslag. Det betyder inte att vi kan uppfylla allas önskemål, speciellt inte om det är kostsamma sådana. Men kanske en fisketur eller en utflykt i skogen, att vi vuxna verkligen ger oss tid att också umgås med barnen – om det finns barn i familjen. Att vuxna leker tillsammans med barn är ju något av det roligaste barnen vet.

ATT KOMMA IN i "semesterläget" tar cirka två veckor. Då har vi hunnit koppla bort från arbetet, kanske slutat läsa epost och se till att ha telefonen ljudlös. Med den nya tekniken måste vi öva oss i att vara onåbara.

De regniga dagarna kan vi se som ypperliga tillfällen att ligga på soffan och läsa goda böcker, eller städa någon garderob eller hälsa på hos vänner. Det är också semester. Vi behöver öva oss i långsamhetens lov. Inte låta oss vara styrda av klockan, utan göra det som faller oss in.

Har man en sommarstuga kan det vara otroligt skönt att tillbringa semestern där, förutsatt att det inte blir ett konstant arbetsläger. Att åka på resa är också att koppla av från de vardagliga sysslorna, men det är oftast rätt mycket program under en resa som kanske gör att vi inte är helt utvilade när vi kommer hem. Därför är det bra om man kan ha ledigt efter resan för att vila upp sig.

MEN VISST ÄR det en konst att kunna bara vara. Att våga stanna upp och möta sig själv, om man sprungit undan sig själv hela vintern. Det är inte farligt att möta sig själv men det kan kännas obekvämt om vi är ovana. Det handlar också om att våga släppa kontrollen. Under arbetsåret går vi efter tider och rutiner. Semestern är till för att kunna släppa kontrollen och samla krafter för kommande arbetsår. Det viktigaste med semestern är inte antalet projekt vi lyckats ro iland, utan att vi känner oss utvilade och motiverade att återgå till vardagen och arbetet när semestern når sitt slut.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

För bra för att hålla i sig

Åh, denna maj månad av årgång 2016. Hur den har överraskat oss med sommarvärme och exploderande grönska, och hur den har fått oss att känna att klimatet i Finland

kan vara riktigt njutbart. Men om vi älskar vårmedagarna och den tidiga grönskan i maj har jag också hos mig själv och människor omkring mig märkt en smolk i glädjebägaren som hindrat oss från att fånga majdagen. Det går för fort, har jag kvittat (men det tycker jag i år

lighetens namn varenda vår när den skira fäsen av grönska övergår i något mera tungt lummigt innan jag hunnit njuta färdigt). När syrenen slår ut innan häggen blommat över har vi undrat om det finns något kvar som kan blomma till midsommar. Min barndoms som-

rar var en evig räcka dagar när jag bara var vagt medveten om att tiden gick och om att somrar kunde komma med varierande mängd värme och regn. Är det så här att vara vuxen? Vi jämför dagens värme med minnen av andra somrar och undrar ängsligt om kvoten

av solskensdagar kommer att vara fylld innan semestern ens börjat. I ett desperat försök att rycka upp mig ur den onödigt tråkiga delen av vuxenliv ger jag mig själv en hemläxa för de återstående dagarna av sommaren: Njut det väder som kan göras njutbart, lyssna på få-

gelsången så länge den hörs och acceptera resten av sommaren oavsett hur mycket eller lite värme den har tänkt bjuda på. För att fixa sommarvädret och sprida ut det på de mest lämpliga dagarna, det är trots allt en sak som jag inte behöver eller kan ta ansvar för.

Stenen

Nu får du låtsas att du är ute och går. Du går längs en väg. Det är en sandväg. Hör du hur det knastrar under fötterna? Det känns ganska tungt att gå. Vägen går uppåt, en lång, lång uppförsbacke. Och du bär på en tung påse. Vad kan det vara i påsen som gör den så tung? Ska du orka gå ända dit upp? Du går ... och går ... och nu ser du – plötsligt – att det är nån som går bredvid dig. Det är Jesus!

Hej, säger Jesus. Vad har du i din påse?

Du ställer ner den tunga påsen och öppnar den. Där inne ligger ... en svart sten. Den är tung och stor, med vassa hörn och kanter. Den är full av det som gör ont. Alla tråkiga minnen, alla gånger du har varit rädd, allt som får dig att gråta – det är det som finns inne i den här vassa, svarta stenen som du bär på.

Får jag låna din sten? frågar Jesus.

Du lyfter upp den tunga stenen ... och ger den till Jesus. Han tittar noga på den, och så tar han fram en påse, en blå påse. Han lyfter in din svarta sten i sin blåa påse. Jesus blåser på påsen, och på din panna. Det killar lite, som en vindpust.

Varsågod, säger Jesus och öppnar sin påse.

Du lyfter ut din sten ur den blåa påsen ... oj – den är alldeles lätt! Och titta: Den har förvandlats. Den har blivit genomskinlig, som en kristall. När du håller stenen framför ögonen ser du små regnbågar som lyser där inne.

När du ser dig omkring syns inte Jesus till. Men backen du står i – den ser inte så jobbig ut längre. Du springer uppför backen, lätt som en vind.

(tystnad)

ILLUSTRATION: MERVİ LİNDMAN

Rätt i mitt hjärta

FAMILJ. Ta fram två papper. På det ena pappret skriver du rubriken ”Som fostrare vill jag alltid, vad som än händer ...” Fortsätt meningen på så många olika sätt du kommer på. Skapa sedan en lista på det andra pappret, och ge den rubriken ”Som fostrare vill jag aldrig, vad som än händer ...” Om familjen har två föräldrar kan båda göra sina egna listor och sedan jämföra dem. Vilka värden är absoluta? Vad skulle ni aldrig avstå ifrån?

Hela mitt liv har jag hört talas om den där lilla rösten som viskar i mitt öra varje gång jag gör fel. Det påstås ofta att alla har en sådan liten röst: samvetet, förmågan att skilja mellan rätt och fel. Men jag tror allt mindre på den där naturliga, medfödda förmågan. Allt mer känns det som om det fanns en hel mängd människor som saknar den där berömda rösten. En del av dem är barn. Därför tror jag att de flesta av oss ”blir som folk” bara om vi får vägledning. Att skilja mellan ont och gott är alltid svårt och ibland en gråzon, men utan vägledning och exempel blir det omöjligt. Och det är därför jag faktiskt tror att alla som lever tillsammans med barn borde tänka igenom sina egna värderingar, till exempel med hjälp av listorna ovan. Vad tror jag verkligen på? Vilka värden skulle jag aldrig pruta på?

Genom att begrunda och gallra i de värden jag kommer att tänka på hittar jag fram till mina egna grundvärden. Med andra ord: Jag hittar de värden som är heliga för mig.

”Inte hade jag ju känt mig som någon tjuv, fastän det var vad barnen på gården ropade att jag var.”

Som fyraåring stal jag. Jag minns alldeles tydligt hur min osynliga kompis och jag gick till sandlådan bakom radhuset där vi bodde, stoppade in Hanna-Leenas dockkär! under jackan och bar dem till vår egen lilla gårdsplätt. Där gömde vi dem under kökstrappan.

– Sen när alla är i skolan kan vi leka med dem! mumlade jag till min osynliga vän.

Men det hann vi aldrig göra. Redan samma kväll knackade Hanna-Leena och hennes pappa på vår dörr. Vi hade blivit sedda. Åtminstone jag. Jag kommer ihåg mammas reaktion: Hon var inte arg, utan liksom upprörd. Jag minns också min egen reaktion: Jag var så förvånad. Inte hade jag ju känt mig som någon tjuv, fastän det var vad barnen på gården ropade att jag var. Jag hade bara velat leka med de där fina dockkärlen. Nästa dag köpte mamma egna dockkär!

till mig. Den handlingen uppskattar jag ännu i dag.

En annan historia ur verkliga livet: Min fyraåriga son och jag lekte Zorropolis-leken. Zorropolis gick till attack och ropade:

– Ratatatata, jag skjuter dig rakt framifrån!

Jag tog illa vid mig och sa att man inte ens på lek får skjuta någon så där bara, rakt framifrån. Matti svarade ångerköpt:

– Förlåt, mamma, jag lovar att bara skjuta i ryggen!

Mammas och pappas makt är ibland skrämmande stor. Och barnens sinne otroligt öppet för våra lärdomar.

Rätt till en egen kung

Det är svårt att skapa rättvisa med linjal. Barn har ofta en mycket absolut uppfattning om rättvisa: lika åt alla, man får inte kila före i kön, titta – hon fuskade! Det är inte svårt

för dem att acceptera regler och förstå Bibelns tio bud så länge de känns rättvisa. Rättvisan är ett av våra allra heligaste värden.

Pippi Långstrump påstår att hon har en pappa. Inte nog med det: pappa är söderhavskung. Detta är en uppenbar lögn. Pippi ljuger förresten mest hela tiden. Inte konstigt att det var svårt för **Astrid Lindgren** att hitta ett förlag som ville trycka berättelsen. En god uppfostran kräver ju att man gör klart för barnen vilka bistra följder det får om man uppför sig illa och bryter mot regler. Men vad gör Astrid Lindgren? Jo, hon ger Pippi en pappa som ÄR söderhavskung. Det är omöjligt, det är fel, och vi känner med hela vårt väsen att det är så rätt. Med den här berättelsen säger författaren till mig: Varje näsvist, ensamt barn med fula kläder har rätt till en pappa som är kung. Det är hjärtats rättvisa, det som på trons språk heter nåd.

DEL 5

NYSKRIVEN MEDITATION FÖR BARN

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör. Boken *Allt är nära* är utgiven på Fontana Media.

Detta är den femte och sista delen i Monica Vikström-Jokela serie om hur det heliga kan skymta fram mitt i vardagsbestyren, här och nu, i ert hem. Texterna är ett plock ur boken *Allt är nära*, en bok för vuxna som delar sin vardag med barn. Meditationen ”Stenen” ovan är nyskriven.

EN MEDITATION OM NÅD

Det här är en liten meditation. På det här sättet kan vi också umgås med Gud, det är ett slags bön utan ord. Den vuxne läser långsamt:

Inledning

Nu ligger jag här, på golvet. Jag ligger alldeles stilla. Det är tyst. Nästan alldeles tyst. Jag lyssnar på hur jag andas. Jag andas in – jag andas ut. In – och ut. In – och ut. Jag är här. Här är det bra att vara.

Gå nu över till meditationsbilden ”Stenen” ovan.

Avslutning

Ligg alldeles stilla en liten stund till. Lyssna på hur du andas. In – och ut. In – och ut. Här är det bra att vara. Snart blir det dags att öppna ögonen. Ligg stilla ännu ett tag. Nu kan du öppna ögonen. Vi är här.

UR EVANGELIET

”Då sade mannen till sin tjänare: ’Gå ut på vägarna och stigarna och se till att folk kommer hit, så att mitt hus blir fullt.’”

Läs mera i Luk. 14:16–24

OM HELGEN

Lyssna till din längtan!

Det centrala temat för texterna som hör ihop med den här söndagen är kallelsen till Guds rike och vårt svar på denna kallelse.

Uppgifterna och lockelserna i det jordiska livet kan hindra oss från att ta emot den kallelse som Jesus ger oss. Om man tvekar och dröjer kan tillfället gå förbi.

RUNT KNUTEN

Varannan torsdag får vi bekanta oss med orgelmusikens historia.

Klavertramp i Berghälls kyrka torsdag 9.6 kl. 12.

FÖRBUNDET KYRKANS UNGDOMS SOMMARDAGAR

LIVETS VÄG 11-12.6.2016 I PEDERSÖRE

Plats: Kyrkostrands förs.hem och Pedersöre kyrka

Lördag 19 Festkväll, barnprogram **Talare:**
14 Seminarium 21.30 Ungdomsjatkot **Klas Lindberg**
16 Parallellprogram **Söndag 10 Högmässa** Sve

www.kyrkansungdom.nu

Arr: Förb. KU, Pedersöre församling och Kyrkans Ungdom i Pedersöre

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrback 044 027 0293, robin.norrback@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN LINUS STRÅHLMAN

ILLUSTRATION: JULIA LINDÉN

En okomplicerad inbjudan

EN SEN kväll under studietiden spelade vi Alias (ett brädspel där man förklarar ord) hemma hos oss med några vänner. Det blev min tur och jag drog mitt kort. Jag läste ordet och tänkte: ”Det här kan jag, jag är ju ändå teolog!” Jag började: ”Det som präster och munkar får eller känner och som får dem att göra sitt livsval.” De andra försökte stava sig fram ”kall ...el ...se?”. Nej. Kortare. ”kall...ad ...?”. De höll på en stund till de kom fram att ordet var ”kall”. Det var jag som tänkte alltför komplicerat, det hade räckt med att säga att det är motsatsen till varmt, eller något i den stilen.

Jag tror att vi ganska ofta gör på samma sätt med kallelsen. Gud kallar oss till sitt rike och till ett liv tillsammans med Honom. Men vi gör det alltför komplicerat och tror att det här har vi på det klara, som jag med ordet i Alias. Eller så tänker vi kanske att kallesen inte angår oss, det är bara något för den andliga eliten: munkar, nunnor och präster. Precis som när vi spelar Alias och ger upp då vi får ett ord vi inte kan. Vi kanske tänker oss att Gud kallar oss bort från vardagen och samhället och att kallelsen sker med eld och blixtar. Att det gäller att bli något slags helgon som lever enligt alla regler och bud utan

fel eller synd. Någon som nästan är mer rättfärdig än Jesus själv.

Men Jesus gör det enklare och säger: ”redan idag ska du vara med mig i mitt rike” (Lukas 23:39–43). Kallelsen är här och nu. För dig och mig, för alla. Det finns ändå alltid de som inte vill vara med i spelet. Kanske de inte gillar spelet, sällskapet eller är rädda för vad som ska hända dem. I evangelietexten är det gäster som inte vill ära värden med sin närvaro. Något annat är viktigare. Men värden, den rika mannen, har bestämt sig för att hålla sin fest. Ingen fest utan gäster eller spel utan spelare.

Gud är som den rika mannen. Han ställer till med fest. Alla är inbjudna, också de som inte är förberedda. Inbjudna till ett liv med Jesus är här och nu, i vardagen. Gör som Gud, bli människa, har någon sagt. Vi är kallade att ta emot värmen i tron och lita på att Gud är trofast. Guds rike är gemenskap, med Gud och med varandra. Vi får dela vårt liv och vår vardag med Honom. Kallelsen kan vara som ett parti Alias. Vi är tvungna att dela med oss av oss själva, men får ti- ofalt och hundrafalt tillbaka.

Linus Stråhlman är församlingspastor i Kyrksläotts svenska församling.

#bönetwitter

”Tack #Gud för att jag är inbjuden till din #fest, hjälp mig få fest- #fiilis”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Linus Stråhlman.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hos. 11:1–14

ANDRA LÄSNINGEN
Fil. 2:12–16

EVANGELIUM
Luk. 14:16–24

Tredje söndagen efter pingst. Temat är ”Kallelsen till Guds rike”.

PSALMFÖRSLAG

128: 1–3, 408, 278, 222 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

CITAT

”När Jesus talar om Guds rike som något som är inom oss handlar det inte främst om något som kommer sen. Nej, Guds rike är här och nu – också. Så lyssna till Din inre längtan!”

Åke Bonnier på Svenska kyrkans blogg.

Åke Bonnier är biskop i Skara stift i Svenska kyrkan.

KALENDERN 3–9.6

ÅBOLANDS PROSTERI

❖ VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 5.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
On 8.6 kl. 18: Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 5.6 kl. 18: Psalmaföreläsning i kyrkan, Taulio, Sarelin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 5.6 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 5.6 kl. 11: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 5.6 kl. 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

❖ ÅBO
to. 2.6: kl. 18 Samling för frivilliga inom flyktingverksamheten, Aurelia. Nya frivilliga är också välkomna med! Anm. till malena. bjorkgren@evl.fi / 040 3417 461
sö. 5.6: kl. 12 Högmässa i Skarp-skyttekapellet (i Domkyrkan). Öhman, Danielsson.
ons. 8.6: kl. 10–12 Familjecafé i Papinholma församlingshem. kl. 13–15 Sommarcafé i Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

❖ HAMMARLAND
3 sö e Pingst 5.6:
Högmässa kl 12
Ingemar Johansson, Carl-Micael Dan

❖ MARIEHAMN
04.06 Konsert: kl. 18 i S:t Görans, Taubekör från Stockholm, Kaya Ålander – dirigent.
05.06 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, J-E K, J D. Kyrkkaffe.
Sinnesromässa: kl. 15 i S:t Görans, M P, L N, A L. Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.
07.05 Sommarkonsert: kl. 20 i S:t Görans, Sara Alm – sopran, Kaj-Gustav Sandholm – piano/orgel.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

❖ SUND-VÄRDÖ
Söndag 5.6 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Ewert Gustafsson, Kent Eriksson.
<http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

❖ KORSNÄS
Lö 4/6 10.00: Skolavslutningsgudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Kjell Lolax.
Sö 5/6 11.00: Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm, predikan: Rune Fant.
Må 6/6 Skriftskolutfärd: Start från Viitaniemi 9.00, Taklax 9.10, Bjurbäck 9.15, Korsnäs församlingshem 9.30, Molpe 9.45. Hem-

komst cirka kl. 18.
Ti 7/6 9.00–15.00: Skriftskola på Strandhyddan. Buss från Viitaniemi 8.00, Taklax 8.10, Bjurbäck 8.15, Korsnäs församlingshem 8.30, Molpe 8.45.
On 9/6 15.00–21.00: Skriftskola på Strandhyddan. Buss från Viitaniemi 14.00, Taklax 14.10, Bjurbäck 14.15, Korsnäs församlingshem 14.30, Molpe 14.45.
On 9/6 19.00: Konfirmandernas föräldrar inbjuds till Strandhyddan.
To 10/6 9.00–15.00: Skriftskola på Strandhyddan. Buss från Viitaniemi 8.00, Taklax 8.10, Bjurbäck 8.15, Korsnäs församlingshem 8.30, Molpe 8.45.
Fre 11/6 9.00: Skriftskola i Församlingshemmet. Fotografering 10.30.

❖ KRISTINESTAD
kristinestadssvenska församling.fi
Högmässa: sö 5.6 kl 10 i L:fjärds kyrka, Saarinen, Martikainen. Kl 12 i K:stad, Saarinen, Nilsson
Kyrkokörerna övar: to 9.6 kl 19 i L:fjärd och K:stads förs.hem

❖ NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 4.6 kl 9: Skolgudstjänst i kyrkan för åk 1–6, Lövdahl, S.Lindén.
Lö 4.6 kl 19: Säsongsöppning på Fridskär Olof Jern, tal Ingrid Jern, missionsprogram.
Sö 5.6 kl 12: Högmässa Jakobs-son, S.Lindén.
Övermark
Lö 4.6 kl 9: Skolgudstjänst i kyrkan för åk 1–6, Jakobsson, Wikstedt.
Sö 5.6 kl 14: Gudstjänst Ingvesgård, Wikstedt.
Pörtom
Lö 4.6 kl 9: Skolgudstjänst i kyrkan för åk 1–6, Sundqvist, G.Lindén.
Sö 5.6 kl 10: Gudstjänst Sundqvist, G.Lindén.

KORSHOLMS PROSTERI

❖ BERGÖ
Lö kl 12: Skolgudstjänst, Englund, Brunell.
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Brunell.
Må 6.6–Fr 10.6: Skriftskolläger på Tiströnskär tillsammans med Petalax församling.

❖ KORSHOLM
Högmässa sö kl 10: i kyrkan, Kuni, Berg och Nordqvist–Källström. Emilia Kuni, Susanne Vesterlund och Monica Pada avtackas vid kyrkkaffet i församlingshemmet. Kyrktaxi: anmälan senast 3.6, K Båsk tel 0505426121 via Karkmo, Toby, Helsingby o. Vikby, T Lah-tinen tel 0505585984 via Grön-vik, Iskmo, Jungsund, Singsby, Karperö o. Smedsby, K Öman tel 0500312293 via Vallvik, Miekka, Båskas o. Höstves eller ring pas-torskansliet 06–3560500, vard 9–14.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 3.6 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla (repris från 8.10.2014) **Lö** 4.6 8.53 Familje-andakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Egypten* (repris från 1.4.2005) **Må** 6.6 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Ti** 7.6 Carolin Ahlvik-Harju, Åbo **Ons** 8.6 Luisa Tast, Malax **To** 9.6 Pamela Granskog, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

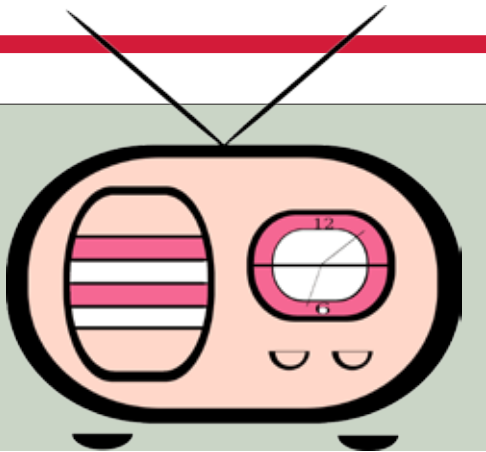
Fre 3.6 Psaltarens poesi. Uppläsare: Mårten Lindblom (repris från 17.12.2003) **Lö** 4.6 17.58 Ett ord inför helgen, Malax kyrka. **Sö** 5.6 Helena Rönnberg, Helsingfors **Må** 6.6 Bevarade ord: Margareta Melin. Uppläsare: Monica Heikel-Nyberg **Ti** 7.6 Åsa Westerlund, Ekenäs **Ons** 8.6 Björn Elfving, Vasa **To** 9.6 Stefan Sigfrids, Vasa.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 5.6 Gudstjänst med Malax församling. Predikant: Camilla Brunell.

VEGA

KVEVLAX

Högmässa: sö kl 10, Lindblom, Andrén.
Mathjälpn: må kl 10 i ds.
Kyrkokören övar: to 9.6 kl 19 i fh.

MALAX

Skolornas Vårgudstjänst: lö 4.6 kl 9.30 i kyrkan. Välkomna alla intresserade!
Gudstjänst: sö 5.6 kl 10 i kyrkan. Kyrktaxi. Pred. Brunell, lit. Tornberg. Gudstjänsten bandas för Radio Vega.

PETALAX

Högmässa: sö 2 6 kl 11 Englund, Brunell

REPLOT

Gudstjänst: sö kl 10 i Replot, Kaski, Wargh.
Högmässa: sö kl 12.30 i Björkö, Kaski, Wargh.
Kyrkoherde Glenn Kaski: är på semester 6.6–3.7. vikarie är kyrkoherde Ann-Mari Audas – Willman.

SOLF

Skolgudstjänst: lö kl. 9 för Solf skola.
Gudstjänst: sö kl. 10, Audas–Willman, Wargh.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Högmässa: sö kl 13 Nord, Vidjeskog.
Aftonmusik: ons 8.6 kl 19.30 Terttu Iso-Oja, sång, Esa Toivola, orgel. Fritt inträde.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl 10 Lindblom, Vidjeskog.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 3.6 kl 13.30: Andakt i Esselunden, Lampa, Ray.
– **kl 20:** Ungdomssamling i Fyren, Björkman.
Sö 5.6 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Lampa, Ray. Textläsare Gerd Granlund, dörrvärdar Ytteresse övre.
Anmälningar till nästa års skriftskolor: tas emot 1–30.6.2016 via församlingens webbsida www.esseforsamling.fi.

JAKOBSTAD

Lö 19: School´s out i FC ungd.utr.
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Salo, Wester.
15: Sammarkomst i Skutnäs bönehus, Markus Ventin.
Ti 13: ”Kvar i stan” i FC. Gäst: Gerd Snellman.
On 19: Musik och tanke i Pedersöre kyrka, orgel Östman, sång Sandstedt–Granvik, dagens tanke Nelia Eremenko, Jan-Erik Nyman. Efteråt servering i pelargången.
Ti (21.6): ”Kvar i stan” till Larsmo kyrka och församlingshem. Start från FC kl. 13. Pris: 10 euro för buss och kaffe. Anmäl senast 14.6 till församlingkansli tfn 040–3100410.

KRONOBY

Kyrkokören: to 2.6 kl 19.00 övning i fh
Skolgudstjänst: Lö 4.6 kl 9.00 för lågstadieskolorna
Högmässa: Sö 5.6 kl 10.00, Ventin, Torgare–Spikas–Harabacka läslag

LARSMO

Lö 4.6 kl. 9.00 Lågstadiernas avslutningsgudstjänst: Sjöblom, Wiklund. Risö skola medverkar.
Sö 5.6 kl. 10 Gudstjänst med dop: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvård: Lütens, Holm.
Må 6.6 kl. 10 Sommarskriftskolan: inleds i kyrkan.
To 9.6 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden, Sjöblom, Wiklund.

NEDERVETIL

Andakt: to 2.6 kl. 14.00 i Sandbacka Vårdcenter, Smedjebacka, Dalhem.
Andakt med HHN: fr 3.6 kl. 13.00 i pensionärshemmet, Store.
Skolgudstjänst: lö 4.6 kl. 8.30, Store, Smedjebacka.
Gudstjänst: sö 5.6 kl. 10.00, Store, Smedjebacka.

NYKARLEBY

NYKARLEBY FÖRSAMLING

Kansliernas öppettider 1.6–31.8:
Nkby: må 9–12, on 14–16, to 9–12
Munsala: ti 9–12
Jeppo: on 9–12
Församlingsresa 13.6 Replot o Björköby: Anmäl före 8.6: Monica tfn 040 8687053
NYKARLEBY
Fr kl 8.30 Skolgudstjänst: högstadiet o gymnasiet
– **kl 10 Skolgudstjänst:**Metsäkulma
Lö kl 9 Skolgudstjänst:lägstadier
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: kyrkan, Sundstén, Ringwall
To kl 9 Städtalko: kyrkan
MUNSALA
Lö kl 9.30 Skolgudstjänst:kyrkan
Sö kl 10 Högmässa: Sundstén, Hellman. 60-årskonfirmanderna deltar
Ti kl 18 Städtalko: kyrkan
JEPPÖ
Lö kl 8.30 Skolgudstjänst:kyrkan
Sö kl 10 Gudstjänst: Östman, Ringwall, Carola o Lars Back välkomnas, kyrkkaffe
Ti kl 18.30 Naisryhmä: fh
Sö 19.6 kl 10 Konfirmationsgudstjänst med 50 års konfirmandträff: anmäl senast 13.6 till pastorskansliet tel 040 8687042, Viking Back 040 0017642 el. epost: jeppo.forsamling@evl.fi

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Er-ikson
För ungdomar:
– Fr 20 Öppet hus och grillkväll vid Hällsand sommarhem, Hällvägen 307 (Obs ingen samling i Bennäs!)
– Lö 19 School´s out för ungdomar i Församlingscentret i J:stad
– Ti 19 Tisdagschill på Hällsand
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Erikson, Sandstedt–Granvik, textläsare Siv Borgmästars, dörrvärdar Lepplax
Sammarkomst: Sö 15 i Flynängens bönehus
Bibel och bön: Må 19.30 i Forsby bykyrka
Musik och tanke: On 19 i kyrkan, Nelia Eremenko, Jan-Erik Nyman, Marguerithe Sandstedt–Granvik, Henrik Östman, efteråt servering i Pelargången

PURMO

Sö 5.6 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Granvik.
Välkommen på bön: under sommaren, torsdagar kl 9 i prästgården!
Diakonimottagning: enligt tidsbeställning.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fr 3.6 kl 19, slöjdskolan.
Skolgudstjänst: lö 4.6 kl 9, khden, kantorn.
Gudstjänst: sö 5.6 kl 10, khden, Stefan Lönnquist.
Andakt och Gemenskap: sö 5.6 kl 19 i Kortjärvi.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

To 2.6 kl. 20: MUSIK i domkyrkan, Finländska Kammarkören, dir. E-O Söderström
Sö 5.6 kl. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Eisentraut–Söderström, Puska, Söderström
kl. 18: MÄSSA i Svartbäck–Spjutsunds skärgårdskyrka, Wilén, Brunell
Ti 7.6 kl. 20: MUSIK i domkyrkan Suvi Gräsbeck, sopran, Folke Gräsbeck, piano
ORGELKVART: i domkyrkan kl. 12 ti 7.6 Eric-Olof Söderström, to 9.6 Merja Halmetoja o. Jarkko Yli-Annala

LAPPTRÄSK

sö 5.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Mia Aitokari
Kyrkorna är öppna: onsdagar kl. 11–15. Övriga tider enligt överenskommelse, Marja Turpeinen tfn 050 382 7529.
På kommande: lö 11.6 kl. 10–13 Församlingen goes Kycklings. Missionens snabblotteri, pyssel för barn, Kvinnobanken

LILJENDAL

sö 5.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Mia Aitokari

LOVISA

Högmässa: sö 5.6 kl 10 i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka,Tollander. Efteråt sommarsångens inledning i Prästis, servering
En Euros Café: ti 7.6 kl 13–15 i Tikva. Gröt, bröd, kaffe och te för en euro.
Sommarcafé: on 8.6 kl 13 i församlingsgården
Lovisa kyrka är öppen: 6.6. – 6.8. må – lö kl 10–15, guide på plats

PERNÄ

Högmässa: sö 5.6 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö 2.6 kl. 12 Mässa. Katja Korpi, Lauri Palin.
Gravgårdstalko: Må 6.6 börjar med tvåspråkig andakt kl. 12, Ljusets kapell. Blomförsäljning vid servicebyggnaden
Busstidtabell för anmälda till sommarutfärden ons 8.6: Buss 1: Kl. 7.40 Norra Paipis (Haléns), kl. 7.50 Södra Paipis, kl. 8.05 Församlingshemmet. Buss 2: Kl. 7.45 Nickby busstation, för med Boxvägen till Söderkulla, kl. 8.10 Lindahemmet. Deltaavg. 50€ i bussen. Mera info: Kristina Holm (tel. 0445663650)
Programonsdag i Sommarcaféet: Ons 8.6 kl. 14, Matilda Wikström uppträder.
Sommarcaféet Prästgården: håller är öppet vardagar 6.6–29.7 kl. 11–16. Möjlighet att uppträda/hålla program på onsdagar kl. 14. Kontakta Kira Nyman (kira.nyman@evl.fi) för information.
www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johannes församlings annonsering 3–9.6.2016
Mer information på Johannes hem-sida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
To 2.6 Pilgrimsvandring: Start från Johanneskyrkan kl. 17.00. Vandring under tystnad där vi är uppmärksamma

på hjälpbehov och – möjligheter i vår omgivning. Diskussion efter vandringen. Totalt längd ca 1,5 h. Ta på dig bekväma skor. Om det är varmt kan du behöva en vattenflaska och hatt el. dyl. Böckerman, Repo–Rostedt
Fr 3.6 kl. 10.15: Skolgudstjänst i Johanneskyrkan med Cygnaeus lågstadieskola, Kronohagens lågstadieskola och Blindskolan i Helsingfors.

Lö 4.6 kl. 8.15: Skolgudstjänst i S:t Jacobs kyrka med Drumsö lägstadium.
kl. 10: Skolgudstjänst i Tölö kyrka med Topeliusskolan.
Sö 5.6 kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Repo–Rostedt, Enlund.
Ti 7.6 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.
On 8.6 kl. 14: Orgelandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Björkholm-Kallio, Böckerman.
To 9.6 kl. 12: Klavertramp i Berghälls kyrka. Denna sommar kommer orgelstunderna i Berghälls kyrka att ta oss med på 6 musikaliska resor runt Östersjön. Varannan torsdag får vi bekanta oss med musik från ett för orgelmusikens historia viktigt område. Efter varje musikstund kommer sommarens klavertrampare Anna Maria Böckerman, Anne Hätönen och Dag-Ulrik Almqvist att presentera och berätta mer om musiken i kyrkans kapellsal, där det också blir en liten servering.
Välkommen med på församlingens sommarutfärd till Sibbo 21.7. I programmet: besök på Gumbostrand Konst & Form, hästuppvisning på Savijärvi Gärd, musikstund i Sibbo kyrka samt lunch på Söderkulla gård. Pris 30€. Start kl. 10 från Kiasma med retur i Helsingfors kl. 17. Anmälningar till diakonissa Barbro Öllberg, tfn 050 380 0656, e-post: barbro.ollberg@evl.fi.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 5.6 kl. 12: högmässa, Helena Rönnberg, Anders Forsman. Kyrkkaffe.
Sö 5.6 kl. 16: Mässa med Fridsföreningen i södra Finland. Kaffeservering efteråt.
NORDSJÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
Ti 7.6 kl. 19: öppningskonsert Med metro till musiken: Ljud tack och lov. Vuosaaren kantaattikuoro, dir. Eeva Jurmu, Chorus Domus, dir. Marja-Liisa Talja. Gallus, Crancini, Haapasalo, Honkanen. Fritt inträde, programblad (på finska) 7 €.

On 8.6 pilgrimsvandring till Nordsjö kyrka: Start från Matteuskyrkan kl. 18. Vi vandrar i lugn takt, en bit av vägen under tystnad. Vi avslutar med andakt och kvällste. Ta gärna med en vattenflaska. Klä dig i bekväma skor och kläder. Anmäl dig senast 6.6 till Matteus församlings kansli tfn 09 2340 7300 eller via mejl matteus.fors@evl.fi. Välkommen!
Ti 14.6 pensionärsutfärd till Kimitoön: Vi besöker Labbnäs semesterhem och Söderlångvik gård. På Labbnäs bjuds vi på skärgårdsbord och har möjlighet att inhandla gårdens produkter. På Söderlångvik gård blir det guidning och efter det kan vi dricka en kopp kaffe och beundra trädgården. Vi startar från Matteuskyrkan kl. 9.00 och är hemma igen ca. kl. 19. Pris för utfärden 30 €, kontantbetalning i bussen. Anmäl senast 8.6 till Matteus församlings kansli tfn 09 2340 7300 eller matteus.fors@evl.fi.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Sö 05.06
• **kl. 10 Högmässa:** Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Hilli.
• **kl. 13 Högmässa:** Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thyllin, Hilli.
• **kl. 16.30 Sommarpuls:** på Café Torpet, grillning och knytkalas efteråt. Köpingsv. 48.
Ti 07.06
• **Musiklekens utfärd till Lekholmen:** på barnens tisdag. Start från Nordsjö kl 10. Avfärd från Lekholmen till Nordsjö kl 13.20. Egen matsäck med. Mera info på Petrus kidz, www.lekholmen.fi eller från Sussi tel. 0505608157
Övrigt
• **Musiklekens vårutfärd till Högholmen:** fredag 10.6. Träff vid biljettkassan på Blåbärslandet kl 10. Ring Sussi om ni försenar er. Egen matsäck med.
• **Familjeläger på Lekholmen:** 19–21

augusti för Matteus-, Petrus- och Johannes församling. Pris: vuxna 45 €, barn (3–17 år) 35 €, under 3-åringar gratis, kost och logi ingår i priset. Frågor och anmälان till Sussi tel. 0505609157, susanna.isaksson@evl.fi
• **Förbönsämnen tas emot:** under sommaren till tfn (09) 23407171 tisdagar mellan kl. 10–12 (ej 19.7, 26.7 och 5.8) och per e-post pray.petrus@evl.fi

HELSINGFORS PROSTERI

Lekholmen: öppnar måndagen den 6 juni. Kontakta Din egen församling. Mer info: www.lekholmen.fi
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019–0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/na1jour>
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18–20.
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18.
Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 5.6. um 11 Uhr: Konfirmationsgottesdienst (Panzig)

OLAUS PETRI

Lö 4.6: kl. 18 Helgsmålsbön – Musikan-täkt. Hanna Laakkonen–Yang, orgel.
Sö 5.6: kl. 11 Högmässa. Byfält, Fogelberg. Anna Brummer, sång.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässa sö 5.6: Esbo domkyrka kl. 12.15, Rönnberg, Kronlund. Klockstapelkaffe.
Kvällsgudstjänst: Mataskärs kapell to 9.6 kl. 18, von Martens, Bengts, Mata-skär 1–skriftskolan.
Konsertserien Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka varje sö kl. 19, 5.6–28.8. Fritt inträde.
5.6. Chorus Domus, dir. Marja-Liisa Talja, Vuosaaren Kantaattikuoro, dir. Eeva Jurmu. Bach, Händel, Elgar, Kreek, Haapasalo.
Orgepnatt & Aria: Esbo domkyrka varje to kl. 22 t.o.m. 25.8. Mer info & biljetter: www.urkuyofestival.fi
Sommarträff: Olars kyrka, svenska sidan, varje tisdag 7.6–30.8 kl. 13–14.30. Andakt, kaffe med tillugg och olika program varje gång. 7.6 sjunger vi De vackraste sommarsångerna.
Midsommarfest: Mataskärs lägergård, Mataskärv. 3, fre 24.6 kl. 17–21. Kaffe och jordgubbstårta, flagghissning, allsång, musik, andakt, korvgrillning, samvaro. Behöver du transport? Anmäl dig senast 15.6: 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi. Ingen förhandsanm. för den som inte behöver transport.
Seniorläger på Mataskär: on 13.7 kl. 12 – lö 16.7 kl. 13. Diskussioner och pyssel, bastubad, naturvandring, sång och andakter, lunchutfärd till Skärgårdsbuktiken, fritid och vila. Hjälpension, inkvartering i 2 pers. rum. Pris 80 €, räkningen skickas hem. Meddela vid anmälingen om du deltar i gemensam taxitransport. Mer information och anmälning senast 5.7: Bea Karlemo, 040 513 0828, beatrice.karlemo@evl.fi.

Nåd i livets vardag: retreat på Snoan, Lappvik, 21–23.10. Ledare Roger Rönnberg. Pris 90 €. Anmälning senast 7.10: Claire Broberg, 050 576 5784, claire.broberg@evl.fi
Esbo svenska församlings kansli, Kyrkog. 10: tfn 09 8050 3000, är i juli öppet kl. 9–13.
Esbo församlingars servicecentral, Kyrkog. 1: tfn (växel) 09 80501, sköter ämbetsbetyg, släktutredningar, bokningar av dop, vigsel och begravning samt gravärenden, bokning av utrymmen och prenumerationer på Kyrkpressen. Öppet må-fre kl. 9–15 även sommartid.
www.esboforsamlingar.fi

GRANKULLA
Sö 5.6 kl. 12 Högmässa: Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.
Ti 7.6 kl. 9.30–11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 13.30–15 Sommarcafé: på kyrkans

innergård.

Kl. 18 Sommarkonsert: i kyrkan. Frida Backman, violin och Gustav Nyström, piano.
Fritt inträde, programblad 10 € till för-mån för Gemensamt Ansvar.

KYRKSLÄTT

Ännu finns plats till sommarlägren i juni och augusti för barn i klass 1–4: Kon-takta Jenny Åkerlund, tel. 050 376 1488, jenny.akerlund@evl.fi.
Sommarcafé i Veikkola församlingshem: torsdagar 2, 9 och 16 juni kl. 12–14. Tillsammans med finska församlingen.
Tvåspråkig högmässa: sö 5.6. kl. 10. Vi börjar redan kl. 6 med fågelexkursion i omgivningen vid kyrkan och torget. Kaf-fe med tillugg vid klockstapeln från kl. 8.30. Stråhlman, Haataja, Joki, Nyman.
Högmässa: sö 12.6 kl. 12 i Kyrkslättss kyrka. Lovén, Joki.
Kyrkoherdeämbetet öppet juni-augusti må-to kl. 9–11.30 och 12.30–15. Freda-gar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 5.6: Gudstjänst kl 11 i SvH, Kim Ran-tala, Hanna-Maarit Kohtamäki
Ti 7.6: Mammis sommarträff kl 10 i SvG

VANDA

Pastorskansliet: håller sommaröppet juni-aug: ti-fre kl 9–13, måndagar stängt. Diakonimottagning endast på torsdagar kl. 10–11.30 (juni-aug)
Pastorskansliet: fre. 3.6 stängt.
Veckomässa: fre. 3.6 kl. 14 i Folhålsan-huset, Vallmovägen 28. A. Paavola, A. Ekberg.
Dagsläger: för barn i förskolan och årskurs 1–6 ordnas 6–10.6, 13–17.6 och 20–23.6 kl. 8.30–16.30 på Helsinggård, Konungsvägen 2. Lägren kostar 65 €/vecka. Anmälningsblankett finns på hemsidan.
Högmässa: sö. 5.6 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.
Ingen högmässa: i S:t Martins kapell sö. 5.6.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Teckenspråkig mässa: lö 4.6 kl. 15.15 i Ekenäs kyrka. Dövrpräst Maria Lindberg. Kyrkkaffe.
Högmässor/gudstjänster 5.6: Kl. 10 Ekenäs kyrka, M. Cleve, N. Burgmann.
Kl. 10 Bromarvs kyrka, A–S. Storbacka, S. Lindroos.
Kl. 12 Tenala kyrka, A–S. Storbacka, S. Lindroos.
Kl. 18 Snappertuna kyrka KVM, M. Cleve, N. Burgmann.
Konsert: sö 5.6 kl. 19 i Ekenäs kyrka. "Till en mästares minne". N. Burgmann, orgel.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Skolgudstjänst: lö 4.6 kl 8.45 i Degerby kyrka. Hellsten, Noro, Degerby skolas elever.
Högmässa: sö 4.6 kl 10.00, 3 s. e, pingst i Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
Konsert: ons 8.6 kl 19 i Ingå kyrka. Noora Karhuluoma, sopran och Airi Saloniemi, piano. Fritt inträde, programblad 5 €.
Sommar-klubb för barn ”Skapar-klubben”: 6.6–23.6 kl 9–15 på församlingshemmet. Avgift 5 €/dag (frukost, lunch och mellanmål ingår). Anmäl Ditt barn till Solveig Björklund-Sjöholm, tel 050–498 9162.

KARIS-POJO

Andakt, To 2.6: kl. 12.45 i Mariahemmet, Pojo.
Högmässor, Sö 5.6: kl. 10 i S:ta Maria kyrka, Pojo.
kl. 12 i S:ta Katarina kyrka, Karis.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 5.6. kl 13: Högmässa i Vivamo, Heliga Birgittas kapell. Kaiku Mäenpää liturg och predikant. Kyrktaxi och kyrkkaffe.
Sö 12.6. kl 14: Konfirmationmässa i Lojo kyrka.

VID PRÄSTVIGNINGEN i Borgå domkyrka 29.5.2016 har teologie magistrarna Benjamin Sandell, Carolina Lindström och Karl-Kristian Willis samt teologie doktor Yvonne Terlinden ordinerats till prästämbetet.

Pastor Yvonne Terlinden har förordnats att fortsättningsvis sköta tjänsten som familjerådgivare i Kyrksläotts kyrkliga samfällighet från 30.5.2016.

Pastor Karl-Kristian Willis har förordnats att sköta en

kaplanstjänst i Karis-Pojo svenska församling 6.6.2016 – 31.5.2017.

Pastor Carolina Lindström har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Saltviks församling 4.7 – 31.12.2016.

Pastor Benjamin Sandell har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst (50 %) i Petrus församling 1.6.2016 – 31.5.2017. FOTO: LINNEA EKSTRAND

Nyutexaminerade medarbetare

Vi här på Kristliga folkhögskolan i Nykarleby har 27.5.2016 utdimitterat följande barnledare. Utbildningen: Grundexamen i barn- och familjearbete, barnledare. Dessutom utdimitterade vi en kyrkvaktmästare, från utbildningen Yrkesexamen för kyrkvaktmästare.

LOTTA ENLUND, STUDIEKOORDINATOR

BARNLEDARE, VUXENSTUDERANDE: fr.v. Carina Backman (Vörå), Maria Fagerholm (Larsmo), Teresa Jansson (Vörå), Henna Lundström (Korsholm), Louise Salonen (Vörå), Camilla Svedlund (Nykarleby) och Britt-Marie Witting-Englund (Vörå). På fotot saknas Jenny Andersson (Lovisa) och Linda Jokinen (Esbo) samt Pernilla Svedmark (Vasa) som avlade examen i mars.

YRKSEXAMEN FÖR kyrkvaktmästare Ulrika Rasmus (Vörå)

BARNLEDARE, UNGDOMSLINJEN: fr.v. Luciana Björkgren (Karleby), Christine Eliasson (Nykarleby), Mats Ena (Pedersöre) Ulrica Lithén (Vörå), Tanya Vannäs (Pedersöre) och Alicia Wahlgren (Närpes).

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnads kalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplaten 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoisimo.fi

www.espoonhautaus.fi

Högskolestiftelsen i Österbotten mottar DONATIONER OCH TESTAMENTEN

för sitt arbete att stöda svensk högskoleverksamhet i Österbotten. Hjälp vid uppgörande av testamenten och donationsbrev.

Tag kontakt med VD Katarina Heikius, tel. 0500-167 063 Vasaesplanaden 16, Vasa

HELSINGFORS

BERGHÄLL 010 76 66500

FORUM 010 76 66620

MALM 010 76 66630

ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590

TÖLÖ 010 76 66530

ESBO

ALBERGA 010 76 66610

ESBOVIKEN 010 76 66640

HAGALUND 010 76 66570

VANDA

DICKURSBY 010 76 66560

MYRBACKA 010 76 66600

HYVINGE 010 76 66580

KERVO 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

LEDIGA TJÄNSTER

Nykarleby församling söker en

FÖRSAMLINGSEKONOM

för att sköta budget- och bokslutsarbetet och ärenden inom ekonomi-, fastighets- och personalförvaltningen. Ansökningstiden utgår 13.6.2016

Närmare uppgifter på församlingens hemsida
www.nykarlebyforsamling.fi.

KYRKOSTYRELSEN[†]

Bli präst i Kanada,
stationeringsort Sudbury.

Sista ansökningsdag 23.06.2016

Mera information: evl.fi/ulkosuoimaisiet

Diakonitjänst i Hammarlands församling

Vi behöver vi en ny diakon/diakoniarbetare. Tjänsten är deltid 60 % och kan komma att utökas till 80 % med uppgifter för målgruppen barn- och ungdom om kyrkofullmäktige så beslutar. Behörighetskrav enligt biskopsmötets beslut. Avtalsenlig lön. Tillträde 1.10.2016.

Närmare upplysningar ges av t.f. diakoniarbetare Berit Paulsson, tel 0457-3425047 och kyrkoherde Ingemar Johansson, tel 0457-3433247.

Ansökan riktas till Kyrkorådet i Hammarlands församling, Prästgårdsgatan 41, 22240 Hammarland. Ansökan bör vara inne **senast 17.6.2016**.

Hedra minnet
Begravningstjänster med tiotal års erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst
P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET
Med omsorg och omtanke om Er Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.
Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Böcker i nätet **allkristet.fi**
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Juridisk byrå HENRICSON & KIETZ

Kungsg. 7, 10600 Ekenäs 050-555 3616
henricson.kietz@surfnet.fi 0400-470 709

Sommaren och hösten med OT-resor

Östra Finland

Insjöfinland med Nya Valamo kloster och Kuopio samt båtresa på Pielinen. Resa 28-30.6.

Göta Kanal

En skön och avkopplande kryssning på Göta kanal. Resor: 8-10.7, 22-24.7, 5-7.8.

Svenska Västkusten

Bohusläns smultronställen och Sveriges trevligaste stad Göteborg. Resor 10-15.7 och 31.7-5.8.

Riga

Innehållsrik sommarresa till vackra Riga. Bekväma restider. Resa 11-15.7.

Gotland i sommarskrud

Tre nätter i rosornas och ruinernas stad Visby, utflykter söderut och norrut med besök på Fårö. Resa 25-30.7.

Lofoten – öriket

En riktig Lofotenresa, med tre nätter i rorbu. Resa 30.7-5.8.

Höga Kusten med Ulvön

Utflykter och sevärda miljöer i Sveriges högsta kustområde. Resa 4-6.8.

Kryssning till Visby

Specialkryssning med Silja Europa från Helsingfors till rosornas och ruinernas stad Visby. Program för hela familjen både ombord och i Visby. Resa 7-9.8.

Oslo

Uppfriskande resa till Norges huvudstad med intressanta besöksmål i Värmland och Dalarna. Resa 8-14.8.

Ligurien och Maggioresjön

Den majestätiskt vackra Maggioresjön och det mäktiga kustlandskapet i Ligurien. Resa 20-26.9.

Toscana

Ett av Italiens vackraste landskap, logi på samma hotell i sju nätter utflykter till bl.a. Florens och Pisa. Resa 27.9-4.10.

Sorrento, Pompeji, Rom

Ljuvliga dagar på Sorrentokusten. Underbara Capri, Amalfikusten, fascinerande Pompeji och den eviga staden Rom. Resa 7-14.10.

Polen – Warszawa och Krakow

Innehållsrik resa till Polen. Tre nätter i Warszawa och tre nätter i charmiga Krakow. Resa 28.8-3.9.

Transsylvanien

Rundtur i det gamla Europa i Greve Draculas fotspår. Resa 5-13.9.

Irland – rundresa

Rundresa på den gröna ön. Resa 14-20.9.

Mallorca

Populära Mallorca med boende i Santa Ponsa samt intressant utbud av utflykter. Resa 25.10-3.11.

Dessa och många fler resor på vår hemsida:

www.ot-resor.fi

06-318 4000

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskas hyra

Rökfritt ekon. mag. par med fast anställning önskar hyra lägenhet (2/3 rum, ca. 60-70 kvadrat) i södra Helsingfors (Rödbergen/Kampen/Främmre Tölö/Kronohagen). 0458848199/Toni Holmström

VILL HYRA EN BOSTAD

Jag är en pålitlig 26 årig man, som nyligen blivit färdig från yrkeshögskolan Arcada och är fastanställd. Jag söker efter en hyresbostad en etta/ tvåa från Helsingfors. Tel: 0400-790 838.

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej service-boende. 050 5903780 må-to 9-12.

KÖPES

KÖPES. Äldre terrängbil, text ett projekt, inget skrot. Har ni en som bara står i vägen så ring gärna 0400 866182

DOMKAPITLET

Kyrkoherden i **Finström-Geta församling Jon Lindeman** har förordnats, att vid sidan av egen tjänst, sköta kyrkoherdetjänsten i Saltviks församling 4.7 - 31.12.2016 (20 %).

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Pargas kyrkokör besökte Mariehamn

Veckoslutet 14-15.5 besökte Pargas kyrkokör Mariehamns församling på Åland, där man gav en konsert i St. Göranskyrkapå lördagskvällen samt deltog i söndagens högmässa.

Konsertprogrammet bestod av sånger som kören haft på sin repertoar en längre tid och som hör till dess favoriter. Inför Ålandsbesöket hade man speciellt övat in två sommarsalmer – **C.D. af Wirséns Sommarsalm** (*En vänlig grönskas rika dräkt*) och **Göran Anderssons Nyliser våra backar** (*Sommarsalm från Åland*).

Det var en positiv upplevelse att sjunga i St. Görans kyrka, där akustiken var alldeles otrolig.

Lördagskvällens konsert besöktes av en publik som verkligen levde sig in i sången med känsla, och kören fick många tack för sin konsert.

Förutom kören uppträdde också den pargasbördiga åländska sopranen **Therese Karlsson** med två sånger och violinisten **Johanna Schwela** spelade två satser ur **G.F.Händels Sonat Nr. 4**.

Såväl Therese som Johanna ackompanjerades på flygel av kantor **Hanna Lehtonen** som också fungerar som kyrkokörens dirigent.

”**GLÄDJE KAN** vara svårt att beskriva med ord, men en bild berättar allt.” (Annette Jalonen) Längst till vänster kyrkoherde Henric Schmidt och framför honom Johanna Schwela. Längst till höger kantor Hanna Lehtonen och sopranen Therese Karlsson. På fotot saknas pianisten Brita Holmström. FOTO: ANNETTE JALONEN

Kören ackompanjeras av både Johanna Schwela på violin och **Brita Holmström** på piano/flygel. Båda två var viktiga stöttepelare för kören och dirigenten.

Vidsöndagens stämmingsfulla högmässa sjöng kören några sånger ur konsertprogrammet och som postludium sommarsalmen *En vänlig grönskas rika dräkt*. Efter konserten på lördagen besökte kören Smakbyn och träffade till och med ”chefskocken” **Mika-**

el Björklund.

Kören vill tacka kyrkoherde **Henric Schmidt**, som tog initiativet till Ålandsresan och som höll en vacker aftonandakt i samband med lördagens konsert – och som dessutom fungerade som reseledare.

MONICA HEDSTRÖM-JÄRVINEN, KÖRSÅNGARE

Tack till Roger Rönnberg

I dag har vi alltså vår sista tisdagsträff för det här året. Två terminer har gått med dig som kapten på vår skuta. Det har känts skönt att ha en expert vid rodet. Hur vi än har famlat och undrat och svamlat och frågat och ibland känt oss som på sju famnars vatten, så har du lyckats styra oss förbi grynnor och svårigheter. Du har ju din skepparexamen! Om det är något du inte vet – det händer sällan – så knäpper du dina händer och rådfrågar Redaren eller får hjälp i din välvända loggbok.

Alla vi små matroser och gaster på skutan är jättekämpliga för att du kom och tog hand om oss och satte vår grupp under lupp. Innan du kom hade vi

känt oss lite vilsna, ja kanske till och med lite sura, för att vi kände oss övergivna av vår församling. Tack för att du har återställt förtroendet!

Tack för alla dina visa ord och kloka svar på ibland kanske barnsliga frågor och undringar.

Vi är så glada och tack samma för att vi fått ha dig här det här ”läsåret”. Hop-
pas du vill ta hand om oss nästa år igen!

Ha en riktigt skön och välsignad sommar önskar

GUNNEL JOHANSSON TILLSAMMANS MED SAMTALSGRUPPEN I OLARS KYRKA

Välsignade sådden

Söndagen den 22 maj hölls det en välsignelse av sådden i samband med en gudstjänst i Vörå församling. Den förrättades av kaplan **Harry Holmberg**. Vi får hoppas att det ska bli en bättre sommar i år, senaste sommar var kall och regnig.

SEIJA SIPPONEN

Församlingsförbundets höstresa till
SLOVENIEN 10-17.9.2016

En resa med stort innehåll och fina hotell. Resans guldgruva: Charmant Bled med sjön, kyrkan, slottet och båttur. Lilla nätta huvudstaden Ljubljana. Badorten Portoroz, Lipitzaner hästar, Postojna grottorna, vinprovning mm. Flyg från Helsingfors till Ljubljana, halvpension, preliminärt pris ca 1300 €. Intresseanmälningar till kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475.

Teknisk arrangör: Göran Sundqvist Travelpartner

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LOCUS
www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

INKAST ANN-KATRIN STORE

Nya länkar i livets kedja

VID NÅGON milstolpe i ungdomen fick jag en diktbok av en kär vän, som i mina ögon var rätt gammal. Hon var ju nästan pensionär. På innerpärmen finns sirligt nedskrivna gratulationer, men också en psalmvers: Som den unga björk i skogen växer frisk i sommarregn, låt mig växa stark och trogen i ditt fadershägn. Andra versen i Topelius ungdomspsalms *Gud i mina unga dagar* (Ps 495). Gammalmodiga ordvändningar och med förenklade lösningar på livsvandringen för oss som lever i ett ifrågasättande tidsvarv. Naiva beskrivningar tycker någon. Jag tycker om de högtidliga och gamla ordvändningarna. Allt behöver inte beskrivas i digitala termer, det jag inte förstår med hjärnan anar hjärtat. Då jag sjunger den psalmen tänker jag med värme på Ruth, hon som gav diktbogen ock så mycket annan välgkost för Livet. Det är förövrigt mera sällan jag sjunger ungdomspsalmer nuförtiden, men det är en annan historia.

INKOMMANDE VECKOSLUT är ungdomens veckoslut. Skolavslutning, studentexamen och examensfester står på agendan. Förutom Topelius psalm sjungs också i dessa dagar om den ljusnande framtid som är vår (deras). Det är härligt med unga människor – fördomsfria tar de sig an nya utmaningar. Jag gläds över att vårt finländska tankesätt ”vad skulle nu jag kunna något” tidvis faller i glömska. Nutidens ungdom har sunt självförtroende. De vet att de är duktiga och att de kan lära sig det som de inte redan kan. Jag njuter varje gång jag får nya unga medarbetare på vår lilla klinik på ett ännu existerande centralsjukhus. De för med sig ny modern kunskap. Fördomsfria och ifrågasättande, utan att förakta erfarenheten. Vi är ju en och annan på arbetsplatserna som vet hur vi alltid gjort förr.

Jag ser med både förvåntan och en aning oro att de unga sakta men säkert tar över i vårt samhälle. När de unga läkarna berättar att de spelat i samma fotbollslag som mina söner inser jag att jag varit med en längre tid. Så ska det vara. Länkar i Livets kedja, somliga av oss mera rostiga, andra mera blänkande, alla behövs.

JAG ÖNSKAR ALLA unga som nu får sina betyg och examen en ljusnande framtid. Samma önskan till dem som kämpade, men inte nådde fram ännu denna gång.

Jag önskar ett Livets vårregn över oss alla, unga och äldre denna försommartid. Det låter gammalmodigt, lite som en from fras. Kanske det, men jag gillar varma vårregn som friskar upp luft och sinne och ger naturen och människan växtkraft.

Ann-Katrin Store har varit missionär i Senegal.

ÄKTENSKAPSLAGEN I KLARSPRÅK

Att komma ut ur taktikernas garderob

Först vill jag tacka Ulf Särns för att äntligen säga det rakt ut. Har själv uppehållit mig under mer än 30 års tid i debattens korridorer och fått springa genom många dimridåer. Från början skulle partnerskapslagen enbart handla om värnandet av homosexuellas rättsskydd. Adoption, äktenskapsstatus eller kyrkorumfanns inte på agendan. Sades det då. Många köpte budskapet. Idag vet vi bättre.

När positionerna flyttats fram tillräckligt långt och hela paketet började få tydliga konturer sades det att kyrkan ändå måste få fortsätta vara en frizon. Alltså i meningen att ingen präst ska tvingas viga samköna-de par mot sin övertygelse. Taktiken har hela vägen varit densamma – prata bara om det steg som just nu är opinionsmässigt gångbart med tyngdpunkt på de be-hjärtansvärda frågorna som

diskriminering samt värnandet av människors lika värde oberoende ras, kön eller sexuell läggning. Naturligtvis vill folk inte framställas som intoleranta i Finland.

Själv har jag drivits av en passion för den objektiva verkligheten. Med argument baserade på mänsklig-hetens historia, sociala uttryck, etiska regler och religion. För att inte tala om de rent biologiska och anatomiska synpunkterna. Eftersom alla argument råkat ut för tidernas mest omfattande historierevisionism återstår bara den för många troende icke förhandlingsbara samvetsaspekten. Religionsfriheten och samvetsfriheten. Många kristna och andra ideologiskt avvikande i tidigare mäktiga östra gran-nen Sovjet, vägrade acceptera att deras tro gjort dem till statens fiender. Verkar som om det demokratiska väst nu

”Alla vi som på grund av vår tro inte kan välsigna äktenskap mellan personer av samma kön kränker per automatik en specifik minoritet.”

går mot en liknande situation i hbtq frågor och många väljer skygglapparna.

Regnbågsfolket har alltså slutligen lyckats övertyga opinion och lagstiftare om den könsneutrala äktenskapslagens nödvändighet. Nu står vi där inträngda i det hörn regnbågsstrategerna hela tiden envist strävat efter. Under hela min debattid har jag endast vid några enstaka tillfällen stött på regnbågsmännskor som helt är-ligt deklarerat att deras livsstil

ska trumfas igenom på alla områden. Inklusive den religiösa sfären. Inga undantag accepteras. Religionsfrihet-slagen måste med nödvändighet underordnas sexualiteten.

Ulf Särns säger nu äntligen detta rakt ut i KP nr 21. Alla vi som på grund av vår tro inte kan välsigna äktenskap mellan personer av samma kön kränker per automatik en specifik minoritet. Ja, vi till och med gör detta till en ”religiös förpliktelse”. Underförstått blir vi lagbrytare som i första rummet ska stå vid den offentliga skampå-len och i senare skede lagföras. En prioriterad minoritet har alltså nu med majoritetens goda vilja gjort sam-tliga medborgare till sina pantfångar.

DAN BERTLIN
Korsholm

RELATION I GENERATION

Att bli farfarsfar

Barnbarnsbarn är för de flesta något stort och spännande. Lika underbart måste det kännas även för våra damer att bli mormorsmor. Vi får en ny liten människa att älska. Släkten förs vidare och vi får se våra egna barn och barnbarn i helt nya roller. Allt detta positiva är självklart och inte så mycket att orda om. För de flesta äldre är det inte bara enkelt och gulligt att få barnbarn och/eller barnbarnsbarn. Någon kanske rent av börjar känna sig gammal och måhända aningen överkörd.

Vi får en delvis ny identitet som inte alltid kan vara lätt att acceptera. En person från fjärde generationen bakåt räknat är ju en ”äldring”, det har vi vetat sedan vi själva var barn. Nu är vi själva där fast vi kanske inte alls känner oss så åldersstigna. Våra liv förändras och det är inte ovanligt att vi känner mer gemenskap med våra barn och barnbarn eftersom vi alla är föräldrar.

Vi är vana vid att vara föräldrar. Det kan vara svårt att vänja sig vid tanken att vi måste ta ett steg tillbaka och inte har så mycket att be-

”Tvärtom, vi måste vara ödmjuka, inte kritisera, inte lägga oss i, inte hälsa på om vi inte är bjudna, inte ge råd om de inte efterfrågas.”

stämma om längre. Tvärtom, vi måste vara ödmjuka, inte kritisera, inte lägga oss i, inte hälsa på om vi inte är bjudna, inte ge råd om de inte efterfrågas. Det är inte lätt, men nödvändigt om viska kunna ha en bra och förtroendefull relation till de yngre generationerna.

Efter många intensiva familjeår kan det hända att vi är mycket måna om vår frihet, medan barnen och svärbarnen kanske förväntar sig att vi ska ställa upp mer som barnvakt till exempel. I så fall är det bra att tala igenom det här tillsammans. Det tycker jag, med nio decennier i bagaget och som nybliven tvåfaldig farfarsfar, att vi nog är värda.

STEN LINDOLM
Träskända

HYMN KÄNSLIG

Vårt land, vårt land

Jag tycker att man så snabbt som möjligt borde ordna en allmän begravning av samlingspartiets tankar på att byta ut Vårt land till Finlandiahymnen som vår nationalsång. Den senare är allt för känslig – och framför allt vacker – för att slitas ner och förstöras och profaneras i bl.a. ishockeyhallar och andra arenor av ett folk som är guldfixerat långt mer än sportälskande. Rent sakligt föddes vår nation i Borgå i samband med lantdagen 1809,

och den domkyrka som brann för tio år sedan är vår födelsekyrka. Runeberg hade känsla för denna sak långt innan självständigheten var skriven på papper och med inspirationen från honom och hans tid har självständigheten utveckats och bevarats. Nej, låt oss fortsätta med Vårt land och låt oss få behålla vårt Finlandia.

ERIK VIKSTRÖM
biskop emeritus

ÅSIKT OGRUNDAD

O.Juurikkala och Da Vinci-koden

I artikeln ”Säg ner på kristna” (Kyrkpressen nr 21, 26.5.2016) säger Oskari Juurikkala så här om romanen Da Vinci-koden: ”Jag har inte läst den, jag skulle antagligen bli irriterad. Men det som stör mig mest är den respektlöshet mot Jesus som boken ger uttryck för och hur hela kyrkan beskrivs som en enda stor konspiration.”

Om Juurikkala överhuvudtaget inte har läst boken, hur kan han då ha en personlig uppfattning om

den (”det som stör mig mest”)? Att enbart lita på andras omdömen är en farlig väg att gå, oberoende av vad saken gäller.

BERIT BJÖRKLÖF
Åbo

KYRKA SAMHÄLLE

”Kyrkan kan bidra med något som varken marknad, media eller politiken i dag verkar ha: gräsrotsdemokrati och visioner om det goda samhället.”
Joel Halldorf i Dagen

ÅBO MAKTKAMP

Herdarna mot direktören

Det som troligen sker är att församlingarna och deras ledning nu ser sin chans att en gång för alla – på något sätt – göra upp med lekmanaledningen och andra möjliga organisatoriska problem

man upplever. Församlingarna har trumf på hand, är dessutom understödda av ärkebiskopen, och har nu en chans de inte ofta får.

Pär Landor på ledarplats i Åbo Underrättelser om församlingssammanslagningarna i Åbo.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

Fira sommar i Svenskfinland

Annonsredaktionen bjuder på ett plock av sommarens evenemang och smultronställen.

TomaT
karnevalen
1-2.7.2016 i Närpes

STALLHAGEN
Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har bryggt öl av hög kvalitet sedan 2004.
Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

VÖRÅ KOMMUN
Vörådagarna 2016
4-10.7.2016
www.vora.fi/evenemang

KOBBA KLINTAR, ÅLAND
Lotsstation med café och sjömansbar,
20 minuter utanför Mariehamn. Lugn och ro mitt på havet.
www.kobbaklintarsvanner.ax

www.panoramavasa.fi
pan·rama
LUNCHRESTAURANT - LOUNASRAVINTOLA
Vasaespl. 16 Vaasanpuist. Vasa -Vaasa Tel/Fax: (06) 317 4163

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab
• Ekologinen majatalo
• Kafvika ja kokospalvelut
• Ekologiskt vårdshus
• Café och mötestjänster
TERVETULOA! www.majatalobox.fi VÄLKOMMEN!
Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

GRILLSÄSONGEN i gång med... NISSES BIFFAR
KOM OCH HÄMTA VÅRA
SAFTIGA, MARINERADE
NÖT- OCH GRISFILEBIFAR.
Kom och njut av vår
fina köttdisk.
Du hittar oss på Larsmovägen
halvvägs mellan Jakobstad och Karleby.
Eugmo ☎ 728 2121
Öppet varje dag!
må-lö 9-20, sö 12-20.

Jungman
Restaurant Café Bar
Tel. 0400 234389
jungman@pp.inet.fi
Sjögatan 8, Kristinestad
f jungmanKRS www.jungman.fi

BERNYS
CAFÉ & RESTAURANT
Rescarrangörer, föreningar och företag
Kvarkens världsnaturarv är värt ett besök!
Vi står till tjänst med kryssningar för grupper
upp till 50 personer inom världsarvsområdet.
Kaffe, lunch eller middag i vår restaurang vid Replotbron.
Välkomna!
Närmare information och bokningar:
info@berny.fi Tel. 06 352 1200

**Välkommen till vår idylliska restaurang på
Heimsjöstranden i Terjärv centrum!**
* Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
* Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
* 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
* Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov.
Ring, så ordnas det!
Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898, www.restaurang-marinas.fi
Sommar-öppet:
Må-Ti 7-20, Onsd-Tors 7-22 Fre 7-24,
Lö 10-24, Sö 12-20

Vi flyttar till större utrymmen sommaren 2016!
Välkomna in och avnjut vår smakfulla
LUNCHBUFFÉ
vardagar 11.00-14.30
BESTÄLLNINGSRESTAURANG för ca. 170 personer
KABINETT FÖR MÖTEN OCH MIDDAGAR
CATERINGSERVICE
Närpesvägen 19
64200 Närpes
Bistro
045-6918016
www.bistrocafe.fi * bistro.narpes@gmail.com
Vi flyttar till
ALGÖTSVÄGEN 2
(f.d. Birgittas)
Andreas
040-3575232

KÖPMANHOLMEN
- ett utmärkt utflyktsmål!
Sommarcafé
Laxsoppa, hamburgare och
andra läckerheter dagligen
Öppet under säsongen, 24.6-14.8.2016
Tisdag-torsdag kl. 12-19
Fredag-söndag kl. 12-21
Öppet även före och efter säsong, se
www.kopmanholmen.fi
Skärgårdens pärla i Larsmo
Info och bokningar
044 7217 329
Under säsongen (06) 728 2509

Välkommen till
Uffes i Purmo!
Till fest & vardag
» smagliga luncher varje vardag 11-13
» à la carte restaurang för 100 personer
» catering, allt från större fester
till hemmamiddagar
» smörgåstårter
» söta tårter
» café & kiosk
» lösglass
» goda pizzor
» grillmat
Vi har öppet 7 dagar i veckan
tfn 727 2255
Purmovägen 471, Purmo
www.uffes.fi

Jazzresa

Hällevikfestivalen, är en av Sveriges största och bästa tradjazzfestivaler. Birger's Ragtime Band har fått äran att spela där alla dagar festivalen pågår. Bandet vill att också du och andra fans ska komma med på resan. Resenärerna samlas vid Vikingterminalen H:fors 10.08 kl. 15, lastar sitt bagage i bussen och går ombord på båten när dörrarna öppnas. Framme i Stockholm kl. 10:00. Bussen går sedan till Hällevikfestivalen och tillbaka efter festivalen söndagen 14.08 varefter Viking Line kommer fram till H:fors 15.08 kl. 10:10.

Resan ordnas till självkostnadspris, 640€ per person. I priset ingår:

Buss inkl. chaufför, Stig Berglund, som var med på de förra resorna
Båtbiljetter t/r
Hytt, 2 personer i B4 t/r
Viking Buffet t/r
Sjöfrukost t/r
Bussresa t/r
Hotell inkl. frukost

Det betyder att allt utom maten i Hällevik ingår. Enkelhytt och/eller enkelrum eller större rum och billigare alternativ kan ordnas. Skicka in icke-bindande anmälan e-mail: birger@lbp productions.net eller ring tel: +358-45-2324584

LEBELLSKA KÖPMANSGÅRDEN

Kristinestad. Öppet 1.6-1.9. må-fre 11-17
lö - sö 11-14 övriga tider enligt övernaskommelse.
Tel. 06-221 2159, 040-508 5251
* Unikt köpmanshem från 1700-1800 -talet
* Specialutställningar och kaffeservering
(på beställning) i Felénka.

Museer och utställningar

Brinkens museum, Yttermalax
öppet 28.6-6.8 kl 13-18, stängt sö-må

Kvarkens båtmuseum, Äminne
öppet 28.6-7.8 kl 13-18, stängt må
Båtdagen 11.6 kl 13.00

Hemsbygdsgård vid Brinkens museum
10.7 kl 11.00 och kl 13.00

Sommarteater i Petalax
Föreställningar i juli, www.bykiston.fi

Äminne Folkpark, äminnefolkpark.fi

Flera evenemang hittar du på malax.fi,
på events.osterbotten.fi
eller på visitvaasa.fi

Malmgatan 5, 66100 Malax, tel (06) 347 7111

JÄATELO ON VALMISTETTAVA KERMASTA, MUUTEN... ANTAA OLLA!
GLASS SKALL VARA AV GRÄDDE - ANNARS KAN DET KVITTA!

Jäätelö on Hyvää!
Glass är Gott!

Löytyy kaupastasi.
Finns i din butik.

markkinoija/
marknadsförs av:
OY ÖSTMAN
TRADING AB

www.siajaatelo.fi

Juthbacka

Restaurang, hotell,
konferens, camping

Händelsekalender hittar du på
juthbacka.fi

Tfn restaurangen 06 - 722 0677

Campingen 044 - 721 9057

Juthasvägen 34, 66900 Nykarleby

HANTVERK O. HEMBAKAT
7.5-25.9
Café
Inva WC
vård. 11-19
lörd. sönd. 11-18
Södra Vallgrund
Tel. 050-596 8494

Sommartorg 9.7

Kilens Hembygdsgård

Öppethållningstider

Juni och augusti: tisdag – söndag 11-17

Juli: alla dagar 11-18

Grupper enligt bokningar!

Stående festbord varje söndag!

Också take away!

Evenemang:

18.6	Vilda örter och matlagning
18.6	Fisketävling för barn
19.6	Öppna portar med hantverksprogram i museerna
24.6	Mångkulturell traditionell midsommarfest för hela familjen
3.7	Stora Hantverkardagen
10.7	Laihan Ylipään Nuorisoseura framför komedin: "Yllätyslapsi"
13.7	Barnens dag
21.7	Bykiston-sommarteater: "Vardagshjältar"
30.7	Visfestival
31.7	Må Bra-dag
14.8	Svenskspråkig gudstjänst i Salteriet
3.9	Gammaldags torgdag
3-4.9	Surströmmingspremiär, bastufestival och segling med skeppet "Ihana"
10-11.9	Tystnadens Retreat veckoslut.

Konstvecka:

26-27.7	Konsträff med Kristian Teir
28-30.7	"Find your inner landscapes" med Chris Peart

Dessutom erbjuder vi:

Hostel – Rökbastu – Gästhamn
Husbilsparkering - Sommarrestaurang

Hos oss går det bra att ordna:

Läger – Bröllop - Konferenser

Kontakta oss för mera information!

040 684 5080, info@kilen.fi
Kilvägen 90, 64490 Sideby
www.kilen.fi Kilen Kiili

Smart Park

FAMILJEPARKEN PÅ ÅLAND.

Öppet 2016

14.5-10.6 lördagar

11.6-14.8 alla dagar

15.8-31.8 lörd-sönd

kl 11-19

I parken kan du bland annat:

- Vattenkriga vid slaget om Bomarsund
- Bygga sandslott • Åka rutschkana
- Klappa djur • Inte-nudda-marken
- Köra balans-scooter • Åka karusell
- Vattenexperimentera • Köra tramp-och elbjör
- Kryssa med radiostyrda båtar och färjor
- Gå illusionsbanor som lurar hjärnan

Det finns även:

- Restaurang • Café • Glassbar • Butik

Eckerövägen 388, 222 70 Eckerö, Åland

www.smartpark.ax

Anna Bondestam

Som finlandssvensk författare sticker Anna Bondestam (1907-1995) ut. Hon kommer från arbetarklassen, är österbottning och kvinna – under en tid då de flesta finlandssvenska författare har en helt annan social bakgrund. Bondestam skriver dessutom epik och skildrar bygdernas människor under en period då modernism och självspjuling är i ropet. Hennes böcker trycks i stora upplagor, recensenterna är förtjusta, hon prisbelönas – ändå känner hon sig som en outsider.

Pia Heikkiläs biografi handlar om en författare som upplever att hon inte passar in, att hon inte hittar en roll som överensstämmer med hennes ambitioner och mål.

260 sidor,
rikt illustrerad

Beställ på redaktion@sfv.fi eller 09-6844 570
eller fråga efter böckerna i välsorterade bokhandlar.
Alla SFV-biografier nu i lager. Läs mer på www.sfv.fi/bok

Ur Bykiston teatern uppför

VARDAGSHJÄLTAR

en dramatisk komedi

Manus och regi: Rafael Frans Musik: Jonathan Bonn

3.7 sön kl. 19.00	PREMIÄR	13.7 ons kl. 19.00
7.7 tors kl. 19.00		14.7 tors kl. 19.00
10.7 sön kl. 15.00		17.7 sön kl. 15.00
12.7 tis kl. 19.00		21.7 tors kl. 18.00 Kilen

Spelplats: Hembygdsgården Arstu, Nybyvägen 185, Petalax Nyby.
Beställningar: www.bykiston.fi
tel. 045-858 0245 kl. 17-18 från 20.6.

Petalax hembygdsgården

Nordisk Visfest i Hangö XXXII

17-18.06.2016 i Kulturmagasinet Victor

Fredag 17.06. 19.00: Artister från Visans Vänner i Hangö, Stanley Samuelson, Färöarna/Danmark, Jan-Olof Andersson, Sverige. Lördag 18.06. 19.00: Artister från Visans Vänner i Hangö, Siri Widestam, Finland/Norge, Bo Selinder, Sverige, 'Vier Brillen', Sverige.

Biljetter: € 25,-/person/kväll, eller € 45,-/person för två kvällar, i förköp Tia's Bok, Berggatan 10 i Hangö, tel. 019-2486060, eller Tina 041-4525140, Rainer 0400-477093, rainer.kerstin@gmail.com, eller på <http://tourism.hanko.fi/verkkokauppa/>

För biljetter vid ingången på konsertkvällen är priset € 30,-/person.

Skäriteatern visar

Höken och Göken på Mallorca

av S. Erlands och J. Karhulahti

Regi: J. Karhulahti Plats: Brännkull, Replot

Premiär Fredag 8.7 kl. 19

Övriga föreställningar:

Söndag 10.7 kl. 19	Torsdag 14.7 kl. 19
Måndag 11.7 kl. 19	Fredag 15.7 kl. 19
Tisdag 12.7 kl. 19	Lördag 16.7 kl. 19
Onsdag 13.7 kl. 19	Söndag 17.7 kl. 14 och kl. 19

Bokningar fr.o.m. 27.6 på tel. 044 019 6499.

LARS MOLINS

Tre Kärlekar

REGI
ANN-LUISE
BERTELLDRAMATISERING
Kjell Sundstedt
Niklas Hjulström

NYPREMIÄR ons 6 juli 2016 kl 19
SPELAS I JULI sö 10, ti 12, ons 13,
to 14, sö 17, ti 19, ons 20, to 21,
sö 26 Alla föreställningar kl 19
SPELPLATS Kyrboas Kvarn, Kimo

Biljetter
oravaisteater.fi
040 448 2639
dagl 12-17

ORAVAIS TEATER

Lurens sommar-teater 2016

DJUNGEL- BOKEN

Dramatisering: Robert Hedengren

Regi: Oskar Silén Musik: Markus Fagerudd

Koreografi: Susanna Karvinen Dräkter: Tina Karvonen

Scenografi: Mats Tuominen Sånginstructör: Mirilla Pendolin-Katz

FÖRESTÄLLNINGAR			
Fredag 1.7 kl. 19.00	Onsdag 20.7 kl. 19.00	Söndag 3.7 kl. 14.00	Torsdag 21.7 kl. 19.00
Tisdag 5.7 kl. 19.00	Söndag 24.7 kl. 16.00	Onsdag 6.7 kl. 19.00	Tisdag 26.7 kl. 19.00
Torsdag 7.7 kl. 19.00	Onsdag 27.7 kl. 19.00	Söndag 10.7 kl. 16.00	Torsdag 28.7 kl. 19.00
Tisdag 12.7 kl. 19.00	Söndag 31.7 kl. 14.00	Onsdag 13.7 kl. 19.00	Tisdag 2.8 kl. 19.00
Torsdag 14.7 kl. 19.00	Onsdag 3.8 kl. 19.00	Söndag 17.7 kl. 14.00	Torsdag 4.8 kl. 19.00
Tisdag 19.7 kl. 19.00	Lördag 6.8 kl. 18.00		

Biljetter: ÖNUF tel. (019) 532 412

Lurens sommar-teater, från Lovisa centrum 8 km mot Lapträsk
www.lurens.fi

Det händer i Nykarleby

16.7	Monäsrodden
1-6.8	Matfestivalen
12-21.8	Nykarlebyveckan
18.8	Kulturnatten
19-20.8	Juthbackamarknaden

www.visitnykarleby.fi

Det händer under Jakobs Dagar

17.7. – 24.7.2016

Närmare info: www.jakobsdagar.fi

Sören Olsson och Anders Jacobsson

Sunes sommar

Dramatisering: Pekka Sonck Regi: Mika Fagerudd

Scenografi: Lasse Idman Koreografi: Sari Marin Sång & musik: Sofia Finnilä

Sånginstructör: Annika Blomqvist Musikinspelning: Robi de Godzinsky

PREMIÄR

tor 9.6 kl. 19	lör 18.6 kl. 17	tis 28.6 kl. 19
lör 11.6 kl. 17	sön 19.6 kl. 17	ons 29.6 kl. 19
sön 12.6 kl. 17	mån 20.6 kl. 19	tor 30.6 kl. 19
mån 13.6 kl. 19	tis 21.6 kl. 19	lör 2.7 kl. 17
tis 14.6 kl. 19	ons 22.6 kl. 19	sön 3.7 kl. 17
ons 15.6 kl. 19	mån 27.6 kl. 19	

Biljettpriser: Barn 8 euro (4-12 år), vuxna 15 euro (13 år+). BILJETTER: www.netticket.fi
INFO & BILJETTER via EBUF: www.ebuf.org, tfn 050 406 4244/Martina Gardberg, vard. kl. 9-16.

Finns sommar-teater i Esbo 2016

SKÄRGÅRDSTEATERN

och TEATER POVRE PRESENTERAR

DEN NYA GUDOMLIGA KOMEDIN

EN HUMORISTISK FÖRESTÄLLNING
OM VÅRT ARBETSSAMHÄLLE

Premiär 28.6 Spjutsund, Byarsborg | 29.6 Lillpellinge, Solhälla
30.6 Pernå, på Höganäs | 3.7 Bromarv, Hembygdens väl
5.7 Högsåra, Sunnanland | 7.7 Korpo, Kommunalgården
8.7 Nagu, Framnäs | 11.7 Lappo, Klockkulla
13.7 Sottunga, Sunnanborg | 15.7 Geta, Furulund
17.7 Kökar, Hällsö | 19.7 Utö, Hembygdsgården
22.7 Rosala, Vikingaborg | 24.7 KL 14 & 19 Barösund, Waihallia

TEATER POVRE

ALLA FÖRESTÄLLNINGAR BÖRJAR KL 19 FÖRUTOM 24.7 BARÖSUND SOM BÖRJAR KL 14
MERA INFO PÅ WWW.SKARGARDSTEATERN.FI

BOKA BILJETT PÅ NUMRET: 040-1887812 Fr.o.m 1.6.2016

PEDERSÖRE TEATER 2016

presenterar

Alice i Underlandet

Regi:
Lilian Pettersson

Bokningar fr.o.m. 1.6 på
050 413 1740 eller
www.pedersoreteater.fi

VÄLKOMMEN
PÅ TEATER!

PREMIÄR
FRE 1.7.2016 KL. 19
PÅ ÅLIDEN I PURMO

Övriga föreställningar:

On 6.7 kl. 19, fre 8.7 kl. 19,
sö 10.7 kl. 14, on 13.7 kl. 19,
fre 15.7 kl. 19, sö 17.7 kl. 14,
ons 20.7 kl. 19,
fre 22.7 kl. 19, sö 24.7 kl. 19

Museet öppet 1 h före föreställning

Historik om Hertonäs gård

Sigbritt Backman:
Hertonäs gård. Från säterier till museum.
Säljs i Luckan, Akademiska Bokhandeln, Old Times (Annegatan 12)
ISBN 978-952-93-5461-0
Riktpris: 25 €. Finns även på finska och på engelska.

Ett sevärt utflyktsmål är

Hembygds- och Berga glasbruksmuseum på Dahlbacken i Pörtom
Öppet: 2.7-31.7 kl. 12-17
Övriga tider enl. överenskommelse
Årets guide Sara Storbäck
Årets utställare Margit Risberg
5.7 Besök av Botnia Slowriders kl. 19.00
16.7 Sommarknads 10-15 kl. 11.00
Marknadsförsäljare kontakta Christina Åhlund tel. 050-496 2408
PÖRTOM HEMBYGDSFÖRENING, tel. 050-541 6092

Gillesgården i Pojo

Lantbruks- och hembygds museum
Årets utställning. **Från stock till stuga**
Utställningen handlar om . **Montering av stockstugor**
Öppet lördag - Söndag 4.6-28.8 kl. 14-17
Övriga tider enligt överenskommelse
Möjlighet till kaffe
040-5074306.
www.pojo.hembygd.fi

Välkommen till
Kimo Bruk!
Tel. 0400-455080

24.6 kl. 13-15 Midsommarstång, dekore-
ring, resning, musik, dans, servering
1 - 3.7 Smideskurs, anm. per tel.
2.7 kl. 10-16 Smidesdag, smide,
marknadsstorg, program & servering
12.7 Botnia Slowriders mc-träff kl. 19.00

Museum, guidning, cafébokning
mot beställning.

KUDDNÄS
Z. Topelius
barndomshem

Öppet 15.5-31.8

* sommarcafé, hantverksförsäljning
NYKARLEBY
Tel. 06-785 6482, 06-785 6111
www.nykarleby.fi/kuddnas

COME TO FINLAND!

Jakobsgatan 9, Jakobstad
Öppet dagligen 12-16 + ons 18-20
Jakobstads museum

I Malmska gården utställning om

Adèle Halm

amatörkonstnär och missionsbokhandlare
Öppet dagligen 12-16 Storgatan 2, Jakobstads museum

Kaskinen Kaskö MUSIC SUMMER - En klassisk musikfestival 14.-17.7. 2016

FREDAG 15.7.

Öppningskonsert
kl. 19.00 (25/22€)

LÖRDAG 16.7.

"Lysande" konsert
på Sälgrund
kl. 13.00 (35/25€)

Kväll med Monica Groop
kl. 20.00 (35/30€)

SÖNDAG 17.7.

Barnkonsert
"Hanhimmon tarinat"
kl. 11.00 (6/4€)

Avslutningskonsert
"We'll meet again"
kl. 16.00 (25/22€)

MONICA GROOP • SOPHIA TORRENGA • EEFJE HABRAKEN • MAIJA
REINIKAINEN • FRANCIS SAUNDERS • SANNE VAN DER HORST • JUAN
ZURUTUA • LEONIE WOLTERS • YVONNE WOLTERS • MARCEL
GERAEDS • RICHARD SPEETJENS • JOLANDA WOLTERS

Musiksommarens
konstutställning
Vernissage
to 14.7. kl. 18.00
Marwa Fakhro
&
Petra Lapveteläinen

www.visitkaskinen.fi

Svenska Österbottens förbund
FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

www.sofuk.fi

www.kulturosterbotten.fi

www.wasateater.fi

www.yrkesakademien.fi

Evenemangskalendern "Det händer i Österbotten"

<http://events.osterbotten.fi>
<http://events.pohjanmaa.fi>

Höstens första premiär

Mor Kurage och hennes barn
Av Bertholt Brecht i regi av Ulrika Bengts
Ylva Ekblad i rollen som Mor Kurage
Premiär 24.9.2016

Ung eller vuxen - uppfyll dina drömmar!

Stärk din kompetens med YA. Vi har ett stort utbud
av kurser och utbildningar för just dig.

Åminne 2016!

6.7 Showkväll med KAJ
8.7 Glennartz och Date
13.7 Allsångskväll med Åsa Jinder
22.7 Lasse Stefanz och Bob Stevens
30.7 Beachparty
7.8 Familjedag med Säs & Kopp
13.8 Voize och Johnnys Chinchillas

Allsång och visor med Åsa Jinder 13.7!

Förköp till alla våra evenemang via Studio Ticket, NetTicket.fi och deras ombud. Mer info på www.aminnefolkpark.fi

Åminne Folkpark

Båtturer till valsörarna
tis, tors, lörd 28.6-20.8.
Start kl 11.00 från
Svedjehamn i Björköby,
2 km guidad vandring,
kaffe och smörgåsar,
tillbaka ca 16.00
55€/vuxen

Ring och boka:
050 355 3924
www.kvarkenturer.fi

KAARTOS

Båt & Snöskotersafari

Ove 050-530 8062, Björkö

Turer i Kvarkens natur-
världsarv. Med båt eller
skoter, sommar
som vinter.

Sommaren i Korsnäs

Hantverksdag för barn i
museet 11.6

Dans i Molpe paviljong 24.6.

Korsnäsveckan 1.7.-10.7.
Öppning i biblioteket 1.7.
Soppsdag i Harrström 3.7.
Allsång vid Edsviksön 5.7.
Bondbröllop i museet 9.7.

Lantdagen 13.8.

Världsarvsdagen 14.8.

Sommartorg i Molpe och
Korsnäs

Allaktivitetspark i Harrström
Hembygdsmuseet och Präst-
gårdsmuseet öppna 27.6-7.8.

Mer info och evenemang
www.korsnas.fi

Behöver du hjälp med något i ditt hem?

Vi sköter om ditt hus och trädgård

- gräsklippning
- vedarbete
- renovering, byggen
- städning inomhus och utomhus
- handla m.m.
- inredning och målar valfria
motiv på en fondvägg.
- flyttservice och flyttstädning
- försäljning av dödsbo el. likn.

Ring F:ma A Ekström
050 589 9741.
Malax

Världsarvs- kryssningar till Mickelsörarna

Världsarvskryssningar till Mickelsörarna
Avgångar 15.6. - 31.8.2016 på onsdagar och lördagar.
Därtill under tiden 1.7. - 6.8. också på tisdagar, torsdagar
och fredagar.
Start från Abborgrundets brygga i Vesterö, Maxmo
kl. 10.00 väderreservation.
Kryssningen varar ca. 7 timmar och framme på Kummelskäret stan-
nar vi dygt två timmar för vandring, mat och vila. Båten kastar ankare
för kaffe och bulla på hemfärden.
Pris 60/35€, boka plats i förväg.

Skärgårdsläget Varppi
- söndagslunch
- inkvartering, bastu
- mat och guidning
för grupper

Vesterö 1587, Maxmo/Maksamaa
Puh/tel +358-(0)44-3455 065
info@varppi.fi
www.varppi.fi

Saariotoula - Skärgårdsläget
VARPPI

Välkommen ut till golfbanan i Pirilö och slå några bollar eller bara på en kopp kaffe och njuta av den fina miljön.

GREENFEE 40€

Medlemsavgift 130€
Spelavgift för nya medlemmar 247,50€
Ingen inskrivningsavgift

Greencard kurser 150€

medlemskap ingår
kolla hemsidan för mera info

JAKOBSTADS GOLF
1978
PIETARSAAREN GOLF

Jakobstads Golf
Gamla Pirilövägen 311 06-7230262 www.jpiggolf.fi

Varmt välkomna

att spela en avslappnad runda
på vår vackra 9 håls bana

- * inga tidsbokningar krävs
- * vacker och kuperad bana
- * fritt fram att slå
- * en charmig bana med utmaningar
för både pro- och nybörjarspelaren

Green fee 9 hål.....25€
Green fee 18 hål...30€

Aktiekampanj under
sommaren 2016:
Kontakta Sten
Rintamäki 050-559 7795

 Vörå Golf
Vörå Skidcentrum,
Skidbacksvägen 16, Vörå

www.voragolf.fi

Sommarhotell

- 4-pers. lägenheter med kokmöjligheter, dusch och WC
- Öppet 6.6-7.8.2016

BOKNINGAR
E-post: sommarhotell@yrkesakademin.fi
Tfn 050 402 41 81
Ängskullsvägen 3, 64230 Närpes st

YA!
Yrkesakademin
i Österbotten

Kroatien och Montenegro

En härlig höstresa till några av de
vackraste och mest välbevarade
pärlorna vid Adriatiska havet.

Vi besöker Dubrovnik, Budva i Montenegro, Mostar,
Split, Krka nationalpark och mycket mer.

21.9 7,5 dagar 1.410€

Almuñécar på Costa Tropical

I Almuñécar finns mycket att göra och du
kan själv forma din vistelse på det sätt som
passar dig bäst. Oberoende om du är ute
efter lata dagar i solen eller en aktiv vistelse
med rikt utbud av aktiviteter och kultur är
detta resmålet för dej.

2.11 12 dagar 965€

Res med Göran!

Kvalité och omtanke

Resor 2016

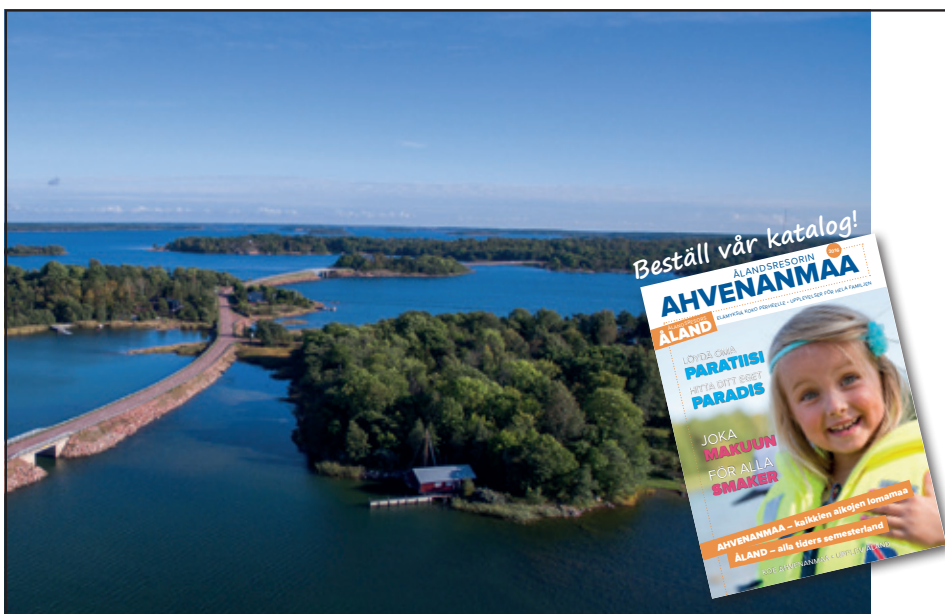
Toscana
26.9-5.10, 10 dgr,
prel. pris 1.560€
Florens, Pisa, San Gimignano m.m.

**Corvara,
vandringsresa**
4-12.9, 9 dgr, prel. pris 1.490€

**Vandringsresa
till Mayerhofen**
27.8-3.9, 9 dgr,
prel. pris 1.440€

**Göran
Sundqvist
TRAVEL PARTNER**

www.resmedgoran.ax Tel. 0400 947 000 sundqvist@outlook.com resmedgoran Res Med Göran

Beställ vår katalog!

ÅLANDSRESORIN
AHVENANMAA

ÅLAND
LÖYDÄ OVA
PARATUSI
HYTÄSÖT SEET
PARADIS

JOKA
MAKUN
FOR ALLA
MAKER

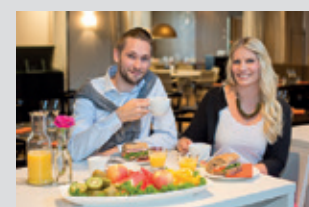
AHVENANMAA - kaikkien aikojen tommas
ÅLAND - alla tidens semesterland
KORT AV ÅLANDS RESORIN

UPPLEV ÅLAND – tusen öars land

Res med familjen eller vännerna till Åland!
Här väntar mängder av upplevelser i
vacker skärgårdsmiljö – vi hjälper dig
att hitta guldkornen.

Ålandsresor

Tel. 018-28 040. info@alandsresor.fi
www.alandsresor.fi facebook.com/alandsresor

LILLSEMASTER

Pris från **78,50 €/person**

Ta en paus från vardagen och be-
sök Mariehamn över några dagar.
Boka vårt förmåliga lillsemester-
paket med övernattnig och en
3-rätters skärgårdsmeny!

**All tänkbar hjälp
för din trädgård!**

Landskaparna *Maisemoitsijat*

050-358 3490 • www.landskaparna-maisemoitsijat.fi

**Service
KE-TRADING**

• Vassklippning och rensning av vattendrag.
• Däck till allt som rullar.
• Även ved!

0500-362 814 KENNETH ESARS MAXMO
www.serviceke-trading.com

Stikkan, ett handverktyg i gjutjärn med fastsatt stålkniv, hjälper dig att göra tändved. **158€**

Fossekvasten är en kombination av piassa-vakvast och fotborste **14,90,-**

DENIBE
NICKLAS INGMAN

Handelsvägen 25-27, 65610 Korsholm, Tel. 044 322 1818
E-post: denibe@netikka.fi www.denibe.fi

UTVANDRARNÄ
Vilhelm Moberg
LÄTTLÄST KLASSIKER

Utvandrarna packar allt de äger och börjar resan över Atlanten. Cecilia Davidsson har återberättat Vilhelm Mobergs klassiska roman till lättläst.
239 sidor. 23,60 euro. Inb.

EN ÖVÄNTAD VÄNSKÄP
Philippe

Philippe är en rik man i Paris. En dag råkar han ut för en olycka och han behöver en assistent. Kommer de att kunna samarbeta? Bearbetad lättläst version.
99 sidor. 13,90 euro. Inb.

EN MAN SOM HETER OVE
FREDRIK BACKMAN
LÄTTLÄST

Det var bättre förr, tycker Ove. Massor av humor och värme får du med surgubben Ove. Bearbetad lättläst version.
172 sidor. 14,50 euro. Pocket.

**Butiken fylls med
Utomhusfärger**

Kotipesä, Lappi,
Airisto,
Virtasen 4 öljynmaali,
Falu Rödfärg,
Geve träolja Strong,
TEKNOS, TIKKURILA

Vard 9-17 Onsd 9-20
Lö 9-13

sisustus - inredning
WARGENDAHL
Bankg. 7, Nykarleby - 044-9753 563

**Fönster för
alla behov!**

Exellent erbjuder PVC-fönster till bland annat egna hems, villor, garage, hallar och djurstall. Leverantör är en av Europas främsta fönstertillverkare.

PVC-fönster?

- energieffektiva
- förmånliga
- lättskötta
- två sidor att tvätta
- hållbara

Hemleverans i hela Finland via web-shoppen:
www.exellent-ikkunat.com

UTERUM OCH FASADVÄGGAR. Bygg ditt eget uterum i datorn – läs mera på www.halle.se

Halle Fritid
för sommaren

Halle Mertid
för vår, sommar och höst

Halle Alltid
för vår, sommar, höst och vinter

**Oravais
Exellent Trading**

Karlebyvägen 115, F-66800 ORAVAIS
Tfn: +358 400 340 093, E-mail: info@exellent.fi, www.exellent.fi

DITT BÅTVARUHUŠ

BÅTSÄSONGEN ÄR HÄR!

Bella 485 R+
Mercury 50 4-T
= **13.490€**
(+lev.kostn) FÖRMÄN 3300€

OTROLIG KAMPANJ!

A-LAITURIT

Linder 440 fishing
+ Mercury 4 hk
= **3.900€**

Finlands förmånligaste?
Respo 750 kg båttrailer,
otroligt pris, inkl. reg.
890€

OceanDealers

Bertil: Försäljning och
inköp 050 591 7261
Frank: Båtförsäljning 050 542 4620
Benny: Service 041 434 1590

GRÄNVÄGEN 6, 68555 BOSUND må-fre 9-17, lö 9-13

*Finsågad
inomhuspanel
- vår storsäljare!*

**EKO
PAINT**

**NÄR DU BYGGER ELLER
RENOVERAR
- BEGÄR OFFERT FRÅN OSS**

Svarvars
Trävaruhandel

Bangatan 39 Nykarleby ☎ 06-788 9950 sales@svarvars.fi
Öppet: må-fre 07:30-17:00, lö 09:00-13:00

**NÄRPRODUCERADE
UTOM- OCH
INOMHUSPANELER**

av inhemskt virke

**NEJDENS
STÖRSTA
UTBUD AV
TERRASSVIRKE**

Välkommen!

svarvars.fi

*Lärk - ett
ekologiskt alternativ*

SOM ATT gå in i en kyrka. En andlig naturupplevelse kan förändra en människa i grunden.

Vilket är världens kyrkligaste träd? Svar: Psalmboken.

Skogsvaktarens kyrka

Ser du Gud i fjäri-
len, i fågelungen,
i äppelträdet och
i vattenpölen?
Det gör Hans-Erik
Lindström.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Vem är du, Hans-Erik Lindström?

– Jag är pensionerad präst i Svenska kyrkan och författare till omkring 25 böcker. – Jag har främst intresserat mig för två områden: kyrkans diakonala arbete och pilgrimsvandring. Där har jag hittat det jag längtat efter: gemenskap oberoende av samfundsgränser. Jag har använt mina fötter i mitt arbete, då jag jobbat diakonalt har jag vandrat på gator och torg och mött utsatta och hemlösa. År 1997 fick jag vara med och bygga Nordens första pilgrimscentrum i Vadstena.

Hur kom meditationsboken "Naturens katedral" till?

– Jag har alltid varit naturälskare, en gång i tiden vil-

HANS-ERIK LINDSTRÖM har särskilt inspirerats av Franciskus av Assisi.
FOTO: PRIVAT

le jag bli skogsvaktare. Min stora förebild är Franciskus av Assisi. Jag blev fängslad av hans natursyn, att vi alla är bröder och systrar i skog och mark. Boken kom till så att jag gav mig ut i skogen med ryggsäck, utrustad med papper och penna och kaffe. Jag började skriva och det var rena njutningen! Väldigt lustbetonat rakt igenom, och jag kände stark samhörighet med myrstacken och näktergalen och allt annat jag skriver om i boken.

– I dag är det väldigt många som inte söker sig till kyrkan, men däremot till naturen. Skogen – eller havet – kan verkligen kännas som en katedral, ett ställe som

föder en känsla av vördnad, respekt eller andlighet.

Kyrkan har inte alltid uppmuntrat till det här att känna "Guds närvaro i naturen" – många har tvärtom känt att det varit en sämre sort av andlighet. Har någonting hänt här?

– Jag tror inte att kyrkan har råd med att se ner på någon som upplever Guds närvaro annanstans än i kyrkbänken. Jag känner att det finns en ökande dialog mellan kyrkan och människor som är aktiva i naturorganisationer eller New Age-rörelsen. Begreppet "andlighet" håller på att vidgas.

Vilka kristna andliga traditioner har inspirerat dig särskilt?

– Franciskus är ju suverän, särskilt i par med författaren H.C. Andersen. Andersen är strålende på att beskriva naturen ur ett nytt och oväntat perspektiv. De erbjuder en holistisk syn på vår tillvaro: allt omkring oss är en del av det stora heliga.

Berätta om en naturupplevelse som du minns särskilt väl.

– Det finns många av dem, en del är mycket dramatiska. För ungefär 25 år sedan var jag med i en liten grupp

som gick vilse i Saharaöknen. Det var en sorts existentiell påskvandring. I tre dygn visste vi inte var vi var, och vattnet tog slut efter första dagen. När man står i dödens närhet skalar man av ganska mycket, både i sig själv och i de gudsbilder man bär på. Vi fyra som var där tillsammans lärde oss att det viktiga i livet är att leva i relation till någon, till varandra och till Gud.

– Ett annat starkt minne är då jag år 2000 ledde en vandring som gick runt hela Sverige. Vi vandrade fyra månader i sträck. Det är ett sätt att leva, och efter en sådan vandring är det inte så lätt att komma tillbaka till vardagen.

Förändras man mycket efter en sådan upplevelse?

– Jo. Min erfarenhet är att en pilgrimsvandring nästan alltid leder till en justering, en förändring. Jag har varit präst i 45 år och har aldrig mött så

många människor som förändrats så mycket som efter att jag började arbeta med pilgrimsvandringar. En sådan vandring leder till så många nya frågor: vad vill jag ha ut av min tillvaro? Man är beredd att göra stora livsförändringar för att få bli levande inuti.

Hur har pilgrimsvandringarna förvandlat dig själv?

– De har förvandlat mig i grunden. I detta nu känner jag att jag lever maximalt. Jag har fått uppleva en ny frihet, enkelhet, bekymmerslöshet och långsamhet. Jag är oerhört tacksam över att få leva i detta.

I dag presenteras forskning om att naturen har helande inverkan på oss. Har du själv sett människor bli helade av sina upplevelser i naturen?

– Jo, många gånger. Många väljer att pilgrimsvandra för att de inte mår bra, de bär på sorg eller har genomgått besvikelser och kriser.

Nästan alltid kan man se att vandringen leder till en läkningsprocess. Det handlar om enkla saker som att dela sina bekymmer och leva ett sunt vardagsliv – och plötsligt ser man på sitt liv med nya ögon. I Sverige har det varit tal om att läkare kunde ordinera pilgrimsvandringar i stället för piller.

I din bok "Naturens katedral" ser du Gud i en mängd olika naturfenomen: i djur, klippor, vika, stenar ... Vilken är din personliga favorittext?

– Jag tyckte väldigt mycket om att skriva om fjärielen. Det kan bero på att jag ibland tycker att vi pratar väldigt lite om det som händer på andra sidan döden. Fjärielen är en symbol för det kristna hoppet. Jag har samtalat med flera människor som haft nära-döden-upplevelser, och det har hjälpt mig att se fjärielen som en metafor för det liv som finns bortom det förpuppade och ofärdiga liv som vi lever nu.

– En annan viktig text var den om dagsländen – egentligen fjärilens motsats, ett djur som lever bara i en dag. Den påminner mig om livets korthet, om att det är viktigt att ta vara på varje dag.

"I tre dygn visste vi inte var vi var, och vattnet tog slut efter första dagen."

Hans-Erik Lindström